

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1394/2551

ตามบทบัญญัติในมาตรา 22 และ 24 แห่ง พ.ร.บ. ล้มละลายฯ ได้กำหนดไว้โดย
แจ้งชัดว่า เมื่อลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้หามีอำนาจต่อสู้ดีๆ หรือกระทำการ
ใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของตนไม่ เพราะกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจของเจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียว ดังนั้น จำเลยจึงไม่มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับ
ทรัพย์สินของตนได้ ไม่ว่าในชั้นพิจารณาหรือชั้นมั่งคับดี การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้ด
การขายทอดตลาดทรัพย์พิพาทที่เจ้าพนักงานบังคับดีประกาศขายทอดตลาดและ
ดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลชั้นต้นที่สืบเนื่องต่อมาจนถึงการยื่นอุทธรณ์และยื่นฎีกา
เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่จำเลยถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว จึงเป็นการดำเนิน
กระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความ
สงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดกล่าวอ้างศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้น
วินิจฉัยให้ยกกระบวนการพิจารณาทั้งหมด และยกคำร้องของจำเลยได้ตาม พ.ร.บ. มาตรา
142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246, 247

คำพิพากษาฎีกาที่ 619/2551

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาวงเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นต้น
อุทธรณ์ถึงวันที่ 1 พฤษภาคม 2546 แต่เมื่อครบกำหนดจำเลยที่ 4 ไม่ได้วางเงิน
ค่าธรรมเนียมศาล จำเลยที่ 4 เพิ่งมายื่นคำร้องขอวงเงินค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนใน
วันที่ 9 พฤษภาคม 2546 ถือได้ว่าเป็นคำร้องขอขยายระยะเวลาตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง มาตรา 23 ซึ่งจำเลยที่ 4 จะต้องยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวงเงิน
ค่าธรรมเนียมศาลภายในการกำหนดเวลา หากพ้นกำหนดจำเลยที่ 4 จะสามารถยื่นคำร้องได้
ต่อเมื่อมีเหตุสุดวิสัย ฉะนั้นเมื่อจำเลยที่ 4 ยื่นคำร้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว ซึ่งตาม
เหตุผลในคำร้องที่อ้างว่าจำเลยที่ 4 หาเงินค่าธรรมเนียมศาลมาได้เพียงบางส่วนและจะ
นำค่าธรรมเนียมศาลส่วนที่เหลือมาวางภายใน 30 วัน ถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุสุดวิสัย การที่
ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยที่ 4 วงเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์และรับ
อุทธรณ์ของจำเลยที่ 3 และที่ 4 จึงไม่ชอบ กรณีเป็นการพิจารณาที่ผิดระเบียบตามมาตรา

27 และเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลอุทธรณ์ภาค 4 ย่อมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและพิพากษาคดีไปได้ตามมาตรา 246 ประกอบมาตรา 142 (5)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 505/2551

ผู้ร้องได้บรรยายคำร้องว่าที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.) เลขที่ 1906 ที่โจทก์นำยื่นมิใช่สินสมรสของจำเลย แต่เป็นสินส่วนตัวของผู้ร้องโดยผู้ร้องได้รับมาจากบุพการี คำร้องของผู้ร้องจึงแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาของผู้ร้องแล้วว่าที่ดินพิพากษาที่โจทก์นำยื่นนั้นมิใช่ของจำเลยหรือเป็นสินสมรสแต่เป็นสินส่วนตัวของผู้ร้องโดยผู้ร้องแนบเอกสารการได้มาของที่ดินพิพากษาท้ายคำร้องซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของคำร้องและมีคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้นตาม ป.ว.พ. มาตรา 172 วรรคสอง แล้ว ส่วนผู้ร้องได้ที่ดินพิพากษามาจากบุพการีโดยวิธีใดและเมื่อใดนั้น เป็นเพียงรายละเอียดที่ผู้ร้องสามารถนำสืบในชั้นพิจารณาได้หากจำต้องบรรยายมาในคำร้องไม่

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ร้องได้รู้เห็นและยินยอมในการที่จำเลยนำที่ดินพิพากษาไปเป็นหลักประกันตัวผู้ต้องหา เมื่อจำเลยผิดสัญญาประกันและศาลพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ตามสัญญาประกันแต่จำเลยไม่ชำระ โจทก์มีอำนาจยึดที่ดินพิพากษับังคับชำระหนี้ได้ไม่ว่าทรัพย์พิพากษาจะเป็นสินสมรสหรือสินส่วนตัวก็ตาม ผู้ร้องจะอ้างว่าที่ดินพิพากษาเป็นสินส่วนตัวเพื่อไม่ให้บังคับแก่ที่ดินพิพากษาได้ไม่ ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจร้องขอให้ปล่อยที่ดินพิพากษา เพราะเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตไม่ชอบด้วย ป.พ.พ.มาตรา 5 และปัญหานี้เป็นปัญหานักกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 381/2551

การที่จำเลยปลูกบ้านในที่ดินซึ่งเดิมเป็นของจำเลยแล้วต่อมามีการแบ่งแยกที่ดินนั้น ทำให้บางส่วนของบ้านจำเลยรุกล้ำเข้าไปในที่ดินพิพากษาที่แบ่งแยกออกจากที่ดินดังกล่าว ซึ่งต่อมามีการโอนขายให้แก่โจทก์ เป็นกรณีไม่มีบทกฎหมายปรับแก่คดีได้โดยตรงจึงต้องอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา 4 และบท

กฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งที่จะปรับกับข้อเท็จจริงนี้ได้คือ ป.พ.พ. มาตรา 1312 เมื่อกรณีถือได้ว่าการรุกล้ำดังกล่าวเป็นไปโดยสุจริต จำเลยจึงเป็นเจ้าของบ้านส่วนที่รุกล้ำ ตามมาตรา 1312 วรรคหนึ่ง โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องบังคับให้จำเลยรื้อถอน คงมีเพียงสิทธิเรียกร้องให้จำเลยใช้ค่าที่ดินส่วนที่จำเลยปลูกสร้างบ้านรุกล้ำ แต่การพิพากษาให้จำเลยใช้ค่าที่ดินให้แก่โจทก์ได้หรือไม่นั้นจะต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติป.ว.พ. มาตรา 142 ซึ่งห้ามมิให้ศาลพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง เว้นแต่จะต้องด้วยกรณียกเว้น 6 ประการในบทบัญญัติดังกล่าว เมื่อโจทก์มิได้ฟ้องและมีคำขอบังคับในเรื่องนี้แล้วกรณีไม่ต้องด้วยข้อยกเว้นตามมาตรา 142 ศาลจึงไม่อาจพิพากษาให้จำเลยรับผิดค่าใช้ที่ดินแก่โจทก์ได้ เพราะเป็นการพิพากษาเกินคำขอ การที่โจทก์มิได้ฟ้องและมีคำขอบังคับแก่จำเลยในเรื่องนี้ ถือเป็นความผิดพลาดบกพร่องของโจทก์เอง โจทก์จะอ้างเอาความผิดพลาดบกพร่องดังกล่าวให้ศาลพิพากษาคดีโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 135/2551

จำเลยให้การเพียงว่า โจทก์ไม่ใช่เจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งมารดายกให้จำเลยทั้งสอง ครั้นจำเลยอนุญาตให้โจทก์เข้าทำกิน โจทก์กลับละโมบจึงนำคดีมาฟ้อง โดยจำเลยมิได้ให้การโต้แย้งคัดค้านเรื่องคำฟ้องและคำขอท้ายฟ้อง รวมทั้งอำนาจฟ้องจึงเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 4 มิได้รับอนุญาตโดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา 225 วรรคหนึ่งแม้ต่อมากลับชั้นต้นสั่งรับฎีกาข้อนี้ของจำเลย และปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนแต่ศาลฎีกานี้ไม่สมควรที่จะยกขึ้นวินิจฉัยให้

การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นนั้น คู่ความผู้อุทธรณ์ต้องยกประเด็นข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายขึ้นอ้างเพื่อโต้แย้งคัดค้านเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นโดยชัดแจ้งว่าไม่ถูกต้องอย่างไร เพราะเหตุใด ตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง เสมอ เพื่อให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยข้อโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้น เมื่ออุทธรณ์จำเลยกล่าวแต่เพียงว่าโจทก์เบิกความอย่างไร และหากเป็นเช่นนั้น โจทก์ควรทำอย่างไรต่อไป ทำนองว่าที่ถูกแล้วข้อเท็จจริงควรเป็นเช่นไรเท่านั้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ข้อนี้จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8271-8272/2550

จำเลยที่ 1 เป็นข้าราชการสังกัดกรมทางหลวงจำเลยที่ 2 ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 ขับรถยนต์ของทางราชการกลับจากตรวจสอบงานและได้เกิดเหตุชนกับรถยนต์ที่มี บ. เป็นผู้ขับขี่เป็นเหตุให้ บ. กับผู้โดยสารในรถ 2 คน ถึงแก่ความตายแม้พนักงานสอบสวนมีคำสั่งฟ้อง บ. ด้วยก็ตาม แต่ความเห็นของพนักงานสอบสวนตามรายงานการสอบสวนไม่ใช้ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาดีส่วนอาญาจึงไม่ต้องด้วย พ.ว.อ. มาตรา 46 ในการพิพากษาดีส่วนแพ่ง ศาลไม่จำต้องถึงข้อเท็จจริงตามความเห็นของพนักงานสอบสวน การวินิจฉัยพยานหลักฐานในคดีนี้ย่อมเป็นไปตามที่คู่ความน่าสืบ

กรณีมีผู้ทำละเมิดหลายคน ผู้ทำละเมิดทุกคนก็ต้องร่วมกันรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการละเมิดนั้นต่อโจทก์เต็มจำนวน

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำบัญชีงานศพ การทำหนังสือประวัติผู้ตายและค่าของชำร่วยแยกในงานศพ เป็นไปตามธรรมเนียมประเพณีจึงเป็นค่าใช้จ่ายอันจำเป็นและเหมาะสมในการจัดการศพผู้ตายที่โจทก์ที่ 1 มีสิทธิเรียกร้องจากจำเลยทั้งสองได้แม่โจทก์ที่ 1 จะยังเป็นผู้เยาว์และ พ. ผู้แทนโดยชอบธรรมจะเป็นภริยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับผู้ตาย ก็ไม่ทำให้ความรับผิดในส่วนนี้ของจำเลยทั้งสองลดน้อยลง

แม้เหตุละเมิดคดีนี้เกิดขึ้นก่อนที่ พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ใช้บังคับ แต่เมื่อโจทก์ทั้งสี่ฟ้องคดีนี้ในวันที่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ใช้บังคับแล้ว สิทธิของโจทก์ในการฟ้องเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐให้รับผิดทางละเมิดจึงต้องเป็นไปตามพ.ร.บ. ฉบับนี้ ฉะนั้น เมื่อคดีปรากฏว่าการกระทำละเมิดของจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยที่ 2 โจทก์จึงต้องห้ามมิให้ฟ้องจำเลยที่ 1 ตามมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ดังกล่าวปัญหานี้แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกาแต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้跟ตามป.ว.พ. มาตรา 142 (5)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6517/2550

โจทก์โอนสิทธิเรียกร้องในหนี้ตามคำพิพากษาในคดีแพ่งที่มีต่อจำเลยให้แก่บริษัท บ. สิทธิเรียกร้องดังกล่าวจึงมิใช้สิทธิเรียกร้องของโจทก์อีกต่อไปตาม พ.พ. มาตรา 303 เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายภายหลังจากที่โจทก์โอนสิทธิเรียกร้องไป

แล้ว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม พ.ว.พ. มาตรา 142 (5), 246, 247 ประกอบ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 28

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6370 - 6371/2550

ที่ดินพิพากษานัดเลขที่ 12517 ตำบลไผ่ขาวง อำเภอป้านหมื่น จังหวัดสระบุรี มีเนื้อที่ตามโฉนด 1 ไร่ แต่ตอนทำแผนที่วิวัฒ เอกสารหมาย จ.ล.1 เจ้าพนักงานที่ดินรังวัดได้เนื้อที่เพียง 3 งาน 5 ตารางวา กึ่งหนึ่งของที่ดินพิพาก พื้นที่ 1 งาน 52.5 ตารางวา เท่านั้น เมื่อจำเลยมิได้ให้การหรือบรรยายฟ้องว่า จำเลยครอบครองที่ดินเป็นส่วนสัด อันทำให้จำเลยได้ที่ดินมากกว่าโจทก์ 15 ตารางวา แต่กลับมีคำขอท้ายฟ้องขอให้แบ่งแยกที่ดินพิพากษานัดเลขที่ 12517 จำนวนกึ่งหนึ่ง ศาลฎีกาจึงไม่อาจแบ่งที่ดินให้แก่จำเลยได้เนื้อที่ 1 งาน 60 ตารางวา ตามที่จำเลยครอบครองได้ เพราะเป็นการพิพากษาเกินไปกว่าคำขอท้ายฟ้องต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6277/2550

โจทก์ฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยตามสัญญาประกันภัยในกรณีที่โจทก์ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดเพื่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของ ม. และ ส. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเนื่องจากอุบัติเหตุอันเกิดจากการที่โจทก์กระทำละเมิดขับรถยนต์ที่เอาประกันภัยไว้กับจำเลยเจี่ยวชนรถยนต์ของ ม. และ ส. ได้รับความเสียหาย ดังนั้น โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนส่วนหนึ่นในนามของโจทก์จากจำเลยผู้รับประกันภัยได้ตาม พ.พ.พ. มาตรา 887 ส่วนที่โจทก์จะได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ ม. และ ส. บุคคลภายนอกแล้วหรือไม่นั้น ไม่ใช่สาระสำคัญ เพราะมิใช่กรณีรับช่วงสิทธิ

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ศาลมีกำหนดพิจารณาคดีในวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ ศาลอาญากรุงเทพใต้ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โจทก์ได้ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในหมายฟ้อง ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4080/2550

การสอบสวนของจำเลยจะชอบด้วยกระบวนการสอบสวนหรือไม่ ย่อมต้องมีข้อเท็จจริงที่จะนำมาพิจารณาปรับเข้ากับข้อกฎหมาย เมื่อโจทก์ไม่ได้ยกขึ้นกล่าวไว้ในคำฟ้องจึงไม่มีประเด็นการสอบสวนชอบหรือไม่ จำเลยจึงไม่จำเป็นที่จะต้องนำสืบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ยกขึ้นวินิจฉัยว่ากระบวนการสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงไม่เป็นธรรมต่อจำเลย เพราะหากมีประเด็นนี้ในศาลชั้นต้น จำเลยอาจจะนำสืบข้อเท็จจริงต่างจากที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยก็ได้ การที่จะยกข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยขึ้นวินิจฉัยเองจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงในประเด็นแห่งคดีด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4057/2550

คดีเดิมนี้มีประเด็นว่าโจทก์ในคดีนี้ผิดสัญญาเช่าหรือไม่ ส่วนในคดีนี้มีประเด็นว่าโจทก์มีสิทธิฟ้องขับไล่หรือไม่ คดีนี้โจทก์อ้างเหตุว่าสัญญาเช่าและสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ผูกพันโจทก์ เพราะมีการปลอมเอกสารแล้วทำสัญญาเช่าโดยผู้ทำไม่มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ ซึ่งไม่เกี่ยวกับความรับผิดตามสัญญาเช่า อีกทั้งประเด็นที่ต้องวินิจฉัยทั้งสองคดีมิได้อាមัຍเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องช้ำ

เมื่อการแต่งตั้ง พ. เป็นกรรมการผู้มีอำนาจจัดการดำเนินการแทนโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมายมาแต่แรก ผู้ใดจะกล่าวอ้างอ้างแสร้งสิทธิจากเอกสารดังกล่าวแน่นหาได่ไม่ เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการและอำนาจกรรมการ ย้อมทำให้ พ. ถูกเพิกถอนจากการเป็นกรรมการและผู้มีอำนาจจัดการดำเนินโจทก์ การได้ที่ พ. กระทำไปในฐานะผู้มีอำนาจจัดการดำเนินโจทก์เป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจและไม่ผูกพันโจทก์ สัญญาเช่าที่ดินพิพากพร้อมสิ่งปลูกสร้าง สัญญาประนีประนอมยอมความ ย้อมไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่ผูกพันโจทก์โจทก์มีสิทธิที่จะร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ สัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษาตามยомตาม ป.ว.พ. มาตรา 27 ในคดีเดิมเสียได้แล้วจึงฟ้องบังคับให้จำเลยและบริหารออกจากที่ดินในภายหลัง หรือโจทก์จะใช้สิทธิในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพากพร้อมสิ่งปลูกสร้างซึ่งมีสิทธิติดตามເອົາຄືນກະຮັບພົມສິນຂອງຕະຫຼາດບຸຄຄລູ່ไม่มี

สิทธิจะยึดถือไว้ การที่โจทก์เลือกใช้สิทธิโดยฟ้องบังคับให้จำเลยและบริหารออกจากที่ดินพิพากษาของโจทก์ด้วยเหตุสัญญาเช่าไม่ผูกพันโจทก์ จึงเป็นเรื่องที่โจทก์ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ใช้สิทธิติดตามอาคืนทรัพย์สินของตนตาม พ.พ.พ. มาตรา 1336 โจทก์จึงไม่จำต้องยื่นคำร้องขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบในคดีเดิม

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า สัญญาเช่าและสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ผูกพันโจทก์ แม้จำเลยจะอ้างว่าทำสัญญาทั้งสองสัญญาโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน ก็ไม่ทำให้จำเลยมีสิทธิในการเช่า อันจะใช้ยันโจทก์ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินได้การแต่งตั้ง พ. เป็นกรรมการของโจทก์เกิดจากการกระทำการทำความผิดอาญาฐานปลอมเอกสาร อันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ถือว่าการแต่งตั้งนั้นไม่มีผลทางกฎหมาย มิใช่เรื่องการแต่งตั้งกรรมการมีข้อมูลพร่องหรือบกพร่องในเรื่องคุณสมบัติของกรรมการตาม พ.พ.พ. มาตรา 1166

ที่ศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงเรื่องจำเลยไม่ชำระค่าเช่าและไม่ได้ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างลงในที่ดินพิพากษาโดยโจทก์ไม่ได้ตั้งประเด็นดังกล่าวนั้น เป็นการวินิจฉัยตามข้อต่อสู้ในคำให้การและทางนำสืบของจำเลยว่าข้ออ้างของจำเลยรับฟังได้หรือไม่ไม่เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น

คำพิพากษาศาลมีกำหนดที่ 4044/2550

เมื่อข้อสัญญาเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยระหว่างธนาคาร ก. กับจำเลยตกเป็นโมฆะโจทก์ในฐานะผู้รับโอนสิทธิจากธนาคาร ก. จึงไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยก่อนผิดนัดและไม่อาจนำเงินที่จำเลยชำระมาแล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดได้จึงต้องนำไปชำระต้นเงินทั้งหมด ส่วนวันผิดนัดที่ศาลอันต้นพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยระหว่างผิดนัด เห็นว่า จำเลยต้องชำระหนี้แก่ธนาคารเป็นรายเดือนภายในวันสิ้นเดือนของทุกเดือน และตามคำฟ้องโจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยชำระหนี้ครั้งสุดท้ายเดือนตุลาคม 2521 หลังจากนั้นไม่ชำระ ถือว่าจำเลยผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่วงเดือนพฤษจิกายน 2541 เป็นต้นไป ซึ่งย่อมหมายความว่าจำเลยจะผิดนัดไม่ชำระหนี้ของงวดเดือนพฤษจิกายน 2541 ต่อเมื่อพ้นกำหนดวันสิ้นเดือนของเดือนพฤษจิกายน 2541 ไปแล้ว คือตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2541 เป็นต้นไปซึ่งปัญหาว่าจำเลยจะต้องรับผิดชอบตามคำฟ้องและตามกฎหมายเพียงใดนั้นเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้

จำเลยมิได้อุทธรณ์ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246, 247

คำพิพากษาศาลฎีกานี้ 2738/2550

การเพิกถอนการนัดอุทธรณ์ โจทก์จะต้องฟ้องคู่กรณีทั้งสองฝ่ายที่ทำนิติกรรม ดังกล่าว ศาลจึงจะบังคับตามคำขอของโจทก์ได้ เพราะผลของคำพิพากษาไม่อาจบังคับ แก่บุคคลนอกคดีได้ การที่โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองแล้วศาลอุทธรณ์ภาค 7 สั่งจำหน่ายคดี สำหรับจำเลยที่ 1 ออกเสียจากสารบบความของศาลอุทธรณ์ภาค 7 มีผลให้จำเลยที่ 1 พ้นจากการที่ต้องถูกบังคับตามคำพิพากษา ศาลฎีกามิ่งอาจพิจารณาพิพากษาตามคำ ขอของโจทก์ เพราะจะมีผลกระทบไปถึงจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นบุคคลนอกคดีได้ และปัญหานี้ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัย เองได้

คำพิพากษาศาลฎีกานี้ 1169/2550

โจทก์ฟ้องให้จำเลยทั้งสามร่วมกันรับผิดตามเช็คพิพาท โดยจำเลยที่ 2 และที่ 3 ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายและประทับตราสำคัญของจำเลยที่ 1 การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 นำ ข้อเท็จจริงตามบันทึกที่ระบุว่าในกรณีที่เช็คถึงกำหนดชำระแล้วไม่สามารถเรียกเก็บเงิน ได้ จำเลยที่ 2 และที่ 3 ขอยอมรับผิดชอบค่าเสียหายต่อผู้ทรงเช็คในฐานะส่วนตัวมา พิพากษาให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมรับผิดตามเช็คพิพาทกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ จึงเป็น การวินิจฉัยข้อเท็จจริงนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องไม่ชอบด้วยป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกานี้ 1106/2550

แม้คำฟ้องແย়ংจะมีข้อความระบุว่า หากศาลมีพิพากษาให้โจทก์จำเลยหย่าขาด จากกัน ขอให้บังคับโจทก์จ่ายค่าเลี้ยงชีพแก่จำเลยและค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ ก ตาม แต่จำเลยให้การต่อสู้คดีและบรรยายคำฟ้องແย়ংมาแต่แรกว่า เหตุหย่ามิใช่เกิดจาก การกระทำของจำเลย โจทก์เป็นฝ่ายออกจากบ้านและทิ้งไม่ดูแลไม่ให้ความช่วยเหลือ อุปการะเลี้ยงดูจำเลยและบุตรผู้เยาว์ทั้งสองซึ่งอยู่ในระหว่างศึกษาเล่าเรียนขอให้บังคับ โจทก์จ่ายค่าเลี้ยงชีพแก่จำเลย ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์และให้จำเลยเป็นผู้ใช้อำนาจ

ปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสองเพียงผู้เดียว แสดงให้เห็นถึงเจตนาแท้จริงตามคำฟ้องแย้งของ จำเลยว่าไม่ประسังค์จะหย่ากับโจทก์ แต่ขณะเดียวกันก็ยืนยันว่าโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม ป. พ.พ. มาตรา 1564 วรรคหนึ่งที่บัญญัติว่าบิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้ การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ ซึ่งโจทก์ในฐานะบิดามีหน้าที่ต้อง รับผิดชอบปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าว ไม่ว่าโจทก์จำเลยยังคงเป็นสามีภริยาหรือหย่า ขาดกันแล้วหรือไม่ ทั้งย่อมเป็นเหตุผลอันสมควรให้ศาลมีคำสั่งให้อำนาจปกครองบุตร ผู้เยาว์อยู่แก่จำเลยผู้เป็นมารดาฝ่ายเดียวได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1566 (5) ไม่ว่า โจทก์จำเลยจะหย่าขาดกันหรือไม่ เช่นเดียวกัน เมื่อโจทก์ไม่อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษา ตามสมควรแก่บุตรผู้เยาว์ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว พิพากษาให้โจทก์ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองและให้จำเลยเป็นผู้ใช้อำนาจ ปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสองเพียงฝ่ายเดียว จึงไม่เป็นการพิพากษาเกินคำขอ

แม้จำเลยให้การและบรรยายคำฟ้องแย้งตอนแรกว่า โจทก์ไม่ให้ความช่วยเหลือ อุปการะเลี้ยงดูจำเลยเป็นหนทางของว่า โจทก์ในฐานะสามีไม่ช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูจำเลย ซึ่งเป็นภริยาเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของสามีตามที่ ป.พ.พ.มาตรา 1461 วรรคสอง กำหนดไว้ตาม แต่เมื่ออ่านคำฟ้องแย้งของจำเลยแต่แรกนั่งคำขอท้ายฟ้องแย้งโดย ตลอดทั้งหมดแล้ว ได้ใจความตามที่บรรยายว่า เหตุแห่งการหย่าเป็นความผิดของโจทก์ ซึ่งเป็นสามีฝ่ายเดียว การฟ้องหยาของโจทก์ทำให้จำเลยยากจนลง หากศาลมีพิพากษาให้ โจทก์จำเลยหย่าขาดจากัน ขอให้บังคับโจทก์จ่ายค่าเลี้ยงชีพให้แก่จำเลยเป็นรายเดือน ซึ่งตรงตามหลักเกณฑ์เรื่องค่าเลี้ยงชีพที่ ป.พ.พ. มาตรา 1526 บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีการหย่าแล้ว จะทำให้คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งยากจนลง ถือไม่ได้ว่าจำเลยฟ้องแย้ง เรียกให้โจทก์ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูจำเลย เมื่อศาลมีคำสั่งมิได้พิพากษาให้ โจทก์จำเลยหย่าขาดจาก จึงไม่อาจบังคับให้โจทก์รับผิดชำระค่าเลี้ยงชีพให้แก่จำเลยตาม คำขอท้ายฟ้องแย้งได้

ภีกานีจากศาลภีกานี

คำพิพากษาศาลภีกานีที่ 1106/2550

แม่คำฟ้องแย้งจะมีข้อความระบุว่า หากศาลมีคำพิพากษาให้โจทก์จำเลยหย่าขาดจากันขอให้ บังคับโจทก์จ่ายค่าเลี้ยงชีพแก่จำเลยและค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ก็ตามแต่จำเลยให้

การต่อสู้คดีและบรรยายคำฟ้องແย়ংমາແত্তেແറກວা ແຫດຍ່າມໃຊ້ເກີດຈາກກາຮະກາທຳຂອງຈໍາເລີຍ ໂຈທກໍເປັນຝ່າຍອອກຈາກບ້ານ ລະທຶນໄມ່ດູແລ ໄນໃຫ້ຄວາມໜ່ວຍເຫຼືອອຸປະກາຮະເລື່ອງດູຈໍາເລີຍແລະນຸຕຽບຜູ້ເຍົວທັງສອງໜຶ່ງອູ່ໃນຮ່ວງສຶກພາເລ່າເຮັນຂອ້ໃຫ້ບັນດັບໂຈທກໍຈ່າຍຄ່າເລື່ອງຊື່ພແກ່ຈໍາເລີຍ ດ່າວຸປະກາຮະເລື່ອງດູນຸຕຽບຜູ້ເຍົວແລະໃຫ້ຈໍາເລີຍເປັນຜູ້ໃຊ້ໜ້າຈຳປົກປອງນຸຕຽບຜູ້ເຍົວທັງສອງເພື່ອງຜູ້ເດີຍວາ ແສດງໃຫ້ເຫັນຄື່ງເຈຕານແທ້ຈິງຕາມຄຳຟອງແຍ়ংຂອງຈໍາເລີຍວ່າໄມ່ປະສົງຈະຫຍ່າກັບໂຈທກໍ ແຕ່ຂະນະເດີຍກັນກີນຍັນວ່າໂຈທກໍໄມ່ປົງປັດຕາມ ປ.ພ.ພ. ມາຕຣາ 1564 ວຣຄහັນໆ ທີ່ບັນດູຕີວ່າ ບົດມາຮັດຈາກຈຳຕົວອຸປະກາຮະເລື່ອງດູແລ ໃຫ້ກາຮະສຶກພາຕາມສົມຄວຣແກ່ນຸຕຽບໃນຮ່ວງທີ່ເປັນຜູ້ເຍົວ ຊຶ່ງໂຈທກໍໃນຈູນະບົດມີໜ້າທີ່ຕ້ອງຮັບຜິດຫອບແລະປົງປັດຕາມບທບັນດູຕີດັກລ່າວ ໄນວ່າໂຈທກໍຈໍາເລີຍຢັງຄອງເປັນສາມີກຣີຍາຮ້ອຍຫຍ່າດຈາກກັນແລ້ວຮ້ອຍໄມ່ ຖ້ອງຍ່ອມເປັນເຫດຸຜລອັນສົມຄວຣໃຫ້ສາລມີຄໍາສັ່ງໃຫ້ໜ້າຈຳປົກປອງນຸຕຽບຜູ້ເຍົວທັງສອງອູ່ແກ່ຈໍາເລີຍຜູ້ເປັນມາຮັດຝ່າຍເດີຍວ່າໄດ້ ຕາມ ປ.ພ.ພ. ມາຕຣາ 1566(5) ໄນວ່າ ໂຈທກໍຈໍາເລີຍຈະຫຍ່າດຈາກກັນຮ້ອຍໄມ່ເຊັ່ນເດີຍກັນ ເມື່ອຂ້ອເຖິງຈິງພັງໄດ້ວ່າໂຈທກໍໄມ່ອຸປະກາຮະເລື່ອງດູໃຫ້ກາຮະສຶກພາຕາມສົມຄວຣແກ່ນຸຕຽບຜູ້ເຍົວທັງສອງ ກາຮະທີ່ສາລອຸທຣຣັນກາດ 6 ແພນກຄົດເຍົວໜະແລະຄຣອບຄຣວ ພິພາກຫາໃຫ້ໂຈທກໍຊໍາຮະຄ່າອຸປະກາຮະເລື່ອງດູນຸຕຽບຜູ້ເຍົວທັງສອງແລະໃຫ້ຈໍາເລີຍເປັນຜູ້ໃຊ້ໜ້າຈຳປົກປອງນຸຕຽບຜູ້ເຍົວທັງສອງເພື່ອງິນັດຕາມການພິດຫອບຜູ້ເຍົວ ຈຶ່ງໄມ່ເປັນກາຮະພິກຫາເກີດ

ແມ່ຈໍາເລີຍໃຫ້ກາຮະແລະບັນດູຕີຈໍາເລີຍເປັນທຳນອງວ່າ ໂຈທກໍໄມ່ໃຫ້ຄວາມໜ່ວຍເຫຼືອອຸປະກາຮະເລື່ອງດູຈໍາເລີຍ ຊຶ່ງເປັນກຣີຍາ ເປັນກາຮະໄມ່ປົງປັດຕີໜ້າທີ່ຂອງສາມີຕາມທີ່ ປ.ພ.ພ. ມາຕຣາ 1461 ວຣຄສອງກຳຫັນດົກຕາມ ແຕ່ເມື່ອອ່ານຄຳຟອງແຍ়ংຂອງຈໍາເລີຍແຕ່ແຮກຈົນຄື່ງຄໍາຂອ້ທ້າຍຟອງແয়ংໂດຍຕລອດທັງໝົດແລ້ວ ໄດ້ໃຈຄວາມຕາມທີ່ບັນດູຕີຈໍາເລີຍເຫັນວ່າ ແຫດແໜ່ງກາຮຍ່າເປັນຄວາມຜິດຂອງໂຈທກໍ ຊຶ່ງເປັນສາມີຝ່າຍເດີຍ ກາຮັດຝ່າຍຫອບຫາຍົງໂຈທກໍທຳໃຫ້ຈໍາເລີຍຍາກຈົນລົງ ຫາກສາລພິພາກຫາໃຫ້ໂຈທກໍຈໍາເລີຍຫຍ່າດຈາກກັນ ຂອ້ໃຫ້ບັນດັບໂຈທກໍຈ່າຍຄ່າເລື່ອງຊື່ພໃຫ້ຈໍາເລີຍເປັນຮາຍເດືອນ ຊຶ່ງຕຽບຕາມຫລັກເກັນທີ່ເຮັດວຽກຄ່າເລື່ອງຊື່ພທີ່ ປ.ພ.ພ. ມາຕຣາ 1526 ບັນດູຕີໄວ້ເປັນກາຮະເລືພາໃນກຣັນທີ່ມີກາຮຍ່າແລ້ວຈະທຳໃຫ້ຄູ່ສມຮສອກຝ່າຍໜຶ່ງຍາກຈົນລົງ ອື່ອໄມ່ໄດ້ວ່າຈໍາເລີຍຟອງແຍ়ং ເຮັດວຽກໃຫ້ໂຈທກໍຊໍາຮະຄ່າອຸປະກາຮະເລື່ອງດູຈໍາເລີຍ ເມື່ອສາລລ່າງທັງສອງມີໄດ້ພິພາກຫາໃຫ້ໂຈທກໍຈໍາເລີຍຫຍ່າດຈາກກັນ ຈຶ່ງໄມ່ອາຈັບັນດັບໃຫ້ໂຈທກໍຮັບຜິດໜໍາຮະຄ່າເລື່ອງຊື່ພໃຫ້ແກ່ຈໍາເລີຍ ຕາມຄໍາຂອ້ທ້າຍຟອງແয়ংໄດ້

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 819 - 820/2550

โจทก์ฟ้องกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำเลยฐานผิดสัญญาสัมปทานที่ป่าไม้เขตซึ่งเป็นตัวแทนของจำเลยมีคำสั่งให้โจทก์ระงับการทำป่าไม้ชายเลนเป็นการชั่วคราว ตั้งแต่ปี 2539 เป็นการผิดสัญญาและทำให้โจทก์เสียหาย ขอให้จำเลยจ่ายเงินค่าชดเชยความเสียหายแก่โจทก์และคืนเงินประกันแก่โจทก์ จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าจำเลยผิดสัญญาหรือไม่ และโจทก์มีสิทธิได้รับเงินชดเชยและเรียกเงินประกันคืนหรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าคณะรัฐมนตรีมีมติใหม่ให้ผู้ได้รับสัมปทานทำไม้ป่าชายเลนต่อไปได้โจทก์สามารถทำไม้ป่าชายเลนต่อไปจนสิ้นอายุสัมปทาน ขณะฟ้องคดีนี้อายุสัมปทานของโจทก์ยังคงมีอยู่ โจทก์จึงไม่อาจเรียกร้องเงินชดเชยความเสียหายและเงินประกันความเสียหายตามสัญญาสัมปทานทำไม้ป่าชายเลนได้แล้วพิพากษายกฟ้อง เป็นการวินิจฉัย nok ประเด็นไม่ชอบด้วยป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 675/2550

แม้การซื้อขายที่ดินพิพากษ่าว่าโจทก์กับ ม. จะไม่ชอบ เพราะมิได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ยอมตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา 456 วรรคหนึ่ง ก็ตาม แต่ขณะที่ซื้อขายกันที่ดินพิพากษายังเป็นที่ดินมีเปล่า ม. จึงมีเพียงสิทธิครอบครองเท่านั้น เมื่อ ม. ส่งมอบที่ดินพิพากษาและโจทก์เข้าครอบครองแล้ว โจทก์ยอมได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพากษาตาม ป.พ.พ. มาตรา 1377 และ 1378 อันเป็นการได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพากษามาด้วยการครอบครองตามกฎหมาย มิใช่เป็นการได้มาตามสัญญาซื้อขาย ม. ยอมไม่มีหน้าที่ในทางนิติกรรมที่จะต้องไปจดทะเบียนโอนที่ดินพิพากษาแก่โจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นทายาทของ ม. ให้ดำเนินการเพิกถอนชื่อ ม. ออกจากโฉนดที่ดินพิพากษาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 357/2550

ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยให้จำเลยรับผิดชำระดอกเบี้ยตามอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินฝากประเภทประจำ (12 เดือน) ของธนาคารพาณิชย์ที่ให้แก่ผู้ฝากเงิน เพื่อความสะดวกในการคิดคำนวนให้ใช้อัตราดอกเบี้ยตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันพ้องนั้น ตามทางพิจารณาไม่ได้ความจากการนำสืบของโจทก์และจำเลยว่าดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของธนาคารพาณิชย์ หรืออัตราดอกเบี้ยตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันพ้อง มีอัตรา率อยละเท่าใด จึงกำหนดให้จำเลยเสียดอกเบี้ยให้แก่โจทก์อัตรา率อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 7 ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่ความไม่ถือว่า ศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8969/2549

คดีนี้จำเลยไม่ได้อุทธรณ์ในเนื้อหาแห่งคดี แต่เป็นเรื่องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวงเงินค่าธรรมเนียมศาลแก่จำเลย ซึ่งผลการอุทธรณ์ไม่ทำให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นต้องถูกยกไปด้วย จึงมิใช่เป็นกรณีที่จำเลยจะต้องวางแผนเงินค่าธรรมเนียมซึ่งต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตาม ป.ว.พ. มาตรา 229 ปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลมีอำนาจจัดการขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และ 247

ข้ออ้างของจำเลยในคำร้องขอขยายระยะเวลาวงเงินค่าธรรมเนียมศาลต่อศาลชั้นต้นในวันที่ 25 มิถุนายน 2547 ว่าจำเลยเพิ่งทราบคำสั่งศาลเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2547 ประกอบกับจำเลยมีฐานะยากจนมาก ไม่สามารถจัดหาเงินค่าใช้จ่ายศาลมิใช้ชั้น อุทธรณ์มา wegen ต่อศาลได้ทันภายในระยะเวลาที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตไว้แล้วนั้น พฤติกรรมดังที่จำเลยอ้างนั้นยังถือไม่ได้ว่าเป็นกรณีมีพฤติกรรมพิเศษตาม ป.ว.พ. มาตรา 23 ที่ศาลจะมีอำนาจสั่งขยายระยะเวลาการวางแผนเงินค่าธรรมเนียมให้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8604/2549

โจทก์บรรยายฟ้องโดยแนบสำเนาใบสั่งซื้อและใบสั่งของเพื่อประกอบข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา ซึ่งจำเลยก็ให้การยอมรับเพียงแต่ต่อสู้ว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิด

สัญญาเพราระส่งมอบสินค้าให้แก่จำเลยไม่ถูกต้อง จะนั้นแม่โจทก์อ้างในคำฟ้องว่าเป็นเรื่องซื้อขายคลังตันเห็นว่าเป็นเรื่องทั้งซื้อขายและจ้างทำของแต่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 เห็นว่าเป็นเรื่องจ้างทำของ เช่นนี้ศาลย่อมมีอำนาจพิจารณาเนื้อหาแห่งคำฟ้องประกอบทางนำสืบของคู่ความแล้วปรับบทกฎหมายเองตามที่ได้ความได้ไม่จำต้องยึดถือหัวข้อที่โจทก์ระบุในคำฟ้องเป็นสำคัญ จึงมิใช่เป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็นอันเป็นการพิพากษาเกินไปว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7917/2549

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ 1 สลักหลังเป็นอาวัลเช็คที่จำเลยที่ 2 ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายชำระหนี้แก่จำเลยที่ 1 แล้วส่งมอบให้แก่โจทก์เพื่อชำระหนี้ตามสัญญาภัยเงินบางส่วน ต่อมานานาครับปฎิเสธการจ่ายเงิน มูลหนี้ตามสัญญาภัยเงินจึงหาได้รับไปไม่โจทก์ในฐานะผู้ให้ภัยเงินย่อมมีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยที่ 1 รับผิดชำระหนี้เงินกู้แก่โจทก์และโจทก์ในฐานะผู้ทรงเช็คย่อมมีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยที่ 1 รับผิดตามเงื่อนไขที่ปรากฏในเช็คในฐานะเป็นผู้สลักหลังและให้จำเลยที่ 2 รับผิดในฐานผู้สั่งจ่ายด้วยการที่โจทก์ใช้สิทธิฟ้องบังคับให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินตามสัญญาภัยเงินแก่โจทก์ หาได้ทำให้จำเลยที่ 2 หลุดพ้นจากมูลหนี้ตามเช็คไปด้วยไม่โจทก์จึงมีสิทธิที่จะฟ้องบังคับให้จำเลยที่ 2 รับผิดชำระเงินตามเช็คแก่โจทก์

คำฟ้องโจทก์บรรยายชัดแจ้งว่าโจทก์เป็นผู้ทรงเช็คพิพากษาจ่ายที่ 1 เป็นผู้สลักหลัง ส่วนจำเลยที่ 2 เป็นผู้สั่งจ่าย เมื่อเช็คดังกล่าวถูกธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน จำเลยทั้งสองย่อมต้องรับผิดต่อโจทก์ตามเงื่อนไขที่ปรากฏในเช็คพร้อมดอกเบี้ย โจทก์มีอำนาจฟ้องขอให้บังคับจ่ายทั้งสองร่วมกันรับผิดชำระเงินตามเช็คพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ได้ การที่โจทก์เสียค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นเฉพาะมูลหนี้ตามสัญญาภัยเงินที่จำเลยที่ 1 นำเช็คดังกล่าวไปชำระหนี้แก่โจทก์หาได้ทำให้จำเลยที่ 2 หลุดพ้นจากการที่จัดตั้งรับผิดชำระหนี้ในมูลหนี้ตามเช็คไปด้วยไม่ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยที่ 2 รับผิดชำระเงินตามเช็คให้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยจึงมิใช่เป็นการพิพากษาเกินคำขอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7422 - 7426/2549

น. ได้แบ่งขายที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้องทั้งห้าเป็นบางส่วนที่ผู้ร้องแต่ละคนครอบครองอยู่พร้อมทั้งส่งมอบการครอบครองที่ดินให้ผู้ร้องแต่ละคนเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้โดย น. สัญญาจะไปจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้ผู้ร้องแต่ละคนในภายหลังตามเงื่อนไขที่ที่ผู้ร้องแต่ละคนซื้อ แต่ น. ถึงแก่ความตายเสียก่อนโดยยังไม่ได้ดำเนินการแบ่งแยกและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเฉพาะส่วนให้แก่ผู้ร้องแต่ละคน แสดงว่า น. ผู้ขายที่ดินพิพาท และผู้ร้องทั้งห้า ผู้ซื้อที่ดินดังกล่าว ต่างมีเจตนาจะไปทำสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทเป็นหนังสือและจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ต่อเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ในภายหลัง เมื่อมีการแบ่งแยกที่ดินที่ซื้อขายกันเฉพาะส่วนได้กระทำการสำเร็จแล้ว การซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่าง น. กับผู้ร้องทั้งห้า จึงเป็นเพียงสัญญาจะซื้อจะขาย มิใช่เป็นการซื้อขายเสร็จเด็ดขาด การที่ผู้ร้องทั้งห้าเข้าครอบครองที่ดินพิพาทในส่วนที่แต่ละคนครอบครองอยู่ จึงเป็นการครอบครองโดยอาศัยสิทธิของ น. ตามสัญญาจะซื้อจะขาย อันเป็นการยึดถือที่ดินพิพาทแท่น. มิใช่การยึดถือในฐานะเจ้าของ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้เปลี่ยนแปลงลักษณะการยึดถือโดยบอกกล่าวไปยัง น. ว่าไม่เจตนาจะยึดถือที่ดินพิพาทแทน ตาม ป.พ.พ.มาตรา 1381 แม้ผู้ร้องจะครอบครองที่ดินพิพาทดิดต่อกันเกินกว่า 10 ปี ก็ไม่ได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1382

ผู้ร้องที่ 4 ที่ 5 ได้ต่อสู้ไว้ในศาลชั้นต้นว่าซื้อที่ดินจาก น. แต่ไม่ได้มีการทำสัญญาซื้อขายกัน และ น. มิได้ออกใบเสร็จรับเงินค่าขายที่ดินให้ไว้ แต่มีเจตนาจะจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์เฉพาะส่วนกันในภายหลังเมื่อแบ่งแยกที่ดินเสร็จแล้ว ถือได้ว่าเป็นข้อที่ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 หยิบยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยว่าเป็นเพียงการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาท มิใช่การซื้อขายเสร็จเด็ดขาด และการเข้าครอบครองที่พิพาทดังกล่าวเป็นการครอบครองแทน น. มิใช่การครอบครองโดยเจตนาเป็นเจ้าของ ผู้ร้องจึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ตามป.พ.พ. มาตรา 1382 จึงมิใช่การวินิจฉัยนอกฟ้องนอกประเด็นตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6662/2549

โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยและบริหารออกจากการที่กແவเนื่องจากครบกำหนดเวลาตามสัญญาเช่าแล้ว จำเลยยังคงอยู่ในตึกແກฯทำให้โจทก์เสียหาย จำเลยให้การว่า

จำเลยไม่ใช่คู่สัญญาตามฟ้อง โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง แม้คำให้การจำเลยดังกล่าวไม่ชัดแจ้งว่า จำเลยอยู่ในตึกแควหรือได้ออกไปแล้ว เป็นเหตุให้คดีไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยออกจากตึกแควไปเมื่อใดตามที่โจทก์กล่าวอ้าง แต่คำให้การจำเลยดังกล่าวเป็นการปฏิเสธฟ้องโดยสิ้นเชิง มิได้เป็นการรับว่าจำเลยอยู่ในตึกแคว จึงต้องพิจารณาให้ได้ความตามข้อกล่าวอ้างในฟ้องโจทก์ว่า จำเลยอยู่ตึกแควหลังจากสัญญาเช่าระงับลงแล้ว หรือไม่ ซึ่งหากพิจารณาได้ความตามข้อกล่าวอ้างดังกล่าว ศาลย่อมพิพากษาขับไล่ จำเลยและบริวารออกจากตึกแควและให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ตามคำขอท้ายฟ้องได้ ข้อกล่าวอ้างตามฟ้องจึงเป็นประเด็นแห่งคดีในเรื่องอำนาจฟ้องที่ศาลชั้นต้นพิพากษากดีโดยรับฟังข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานของคู่ความว่า จำเลยย้ายออกจากตึกแควไปก่อนแล้วอันเป็นข้อเท็จจริงที่อยู่ในประเด็นข้อกล่าวอ้างของโจทก์ดังกล่าว จึงเป็นการชี้ขาดตัดสินคดีตามข้อหาในคำฟ้องแล้ว ไม่เป็นการพิพากษานอกคำฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5264/2549

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของจำเลยที่ 2 และขับรถยนต์บรรทุกคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 ชนกับรถยนต์คันที่โจทก์รับประกันภัยได้รับความเสียหาย จำเลยที่ 2 ทำการต่อสู้ โดยมิได้ให้การปฏิเสธข้ออ้างดังกล่าวของโจทก์ ถือได้ว่าจำเลยที่ 2 ยอมรับว่าจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างและขับรถยนต์บรรทุกคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 โจทก์จึงไม่จำต้องนำสืบในข้อนี้อีก แม้จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์บรรทุกคันเกิดเหตุไว้จากจำเลยที่ 2 จะให้การต่อสู้ว่า จำเลยที่ 2 มิได้เป็นนายจ้างหรือใช้จำเลยที่ 1 ให้ขับรถยนต์บรรทุกคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้าง แต่เมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ 3 ไปแล้ว คดีย่อมไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามข้อต่อสู้ของจำเลยที่ 3 อีกต่อไป การที่ศาลมีนิจฉัยในประเด็นดังกล่าวจึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5259/2549

ประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีต้องพิเคราะห์จากคำฟ้องและคำให้การ มิใช่จากข้อเท็จจริงและการนำสืบพยานหลักฐานในชั้นพิจารณา แม้จำเลยทั้งสองจะได้ถามค้านพยานโจทก์ไว้ว่าลูกจ้างโจทก์เป็นผู้ทำหนังสือชื่อผลไม้พิพากจนเป็นเหตุให้ศาลมรรพย์สิน

ทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาอย่างด้วยเหตุผลว่าลูกจ้างโจทก์เป็นผู้สร้างสรรค์งาน ลูกจ้างโจทก์จึงเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่เมื่อจำเลยทั้งสองมิได้ให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์ซึ่งเป็นนายจ้างให้ลูกจ้างสร้างสรรค์งาน ลิขสิทธิ์จึงเป็นของลูกจ้าง โดยจำเลยที่ 2 ให้การเพียงว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากโจทก์เป็นนิติบุคคลโดยสถานภาพของโจทก์ไม่สามารถมีความคิดริเริ่มได้ โจทก์จึงไม่อาจสร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ได้ ประเด็นข้อพิพาทจึงมีว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์เป็นนิติบุคคลไม่สามารถสร้างสรรค์งานลิขสิทธิ์ด้วยตนเองได้หรือไม่ ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะลูกจ้างโจทก์เป็นผู้สร้างสรรค์งาน ลูกจ้างโจทก์จึงเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นข้อพิพาท และมิใช่ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4952/2549

การที่โจทก์ฟ้องขอแบ่งคับจำนำของอ้างว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ โดยจดทะเบียนจำนำที่ดินเป็นประกัน แต่ทางพิจารณาได้ความว่า จำเลยไม่ได้กู้ยืมเงินโจทก์ตามฟ้องแต่จดทะเบียนจำนำที่ดินเป็นประกันหนึ่งของผู้อื่น ไม่ตรงกับที่โจทก์ฟ้อง จึงเป็นเรื่องนอกฟ้องที่ศาลไม่อาจแบ่งคับให้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4880 - 4881/2549

โจทก์ที่ 1 ฟ้องว่าเครื่องหมายการค้าพิพาทเป็นของตนเองทั้งหมด แต่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางฟังว่า โจทก์ที่ 1 และจำเลยที่ 1 เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าดังกล่าวร่วมกัน เช่นนี้ ศาลย่อมพิพากษาให้โจทก์ที่ 1 เป็นเจ้าของร่วมในเครื่องหมายการค้าพิพาทด้วยตาม พ.ร.บ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 ประกอบ พ.ว.พ. มาตรา 142 (2) ไม่ถือว่าเป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4634/2549

พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.2540 มาตรา 12 ไม่ให้ใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวบังคับแก่นิติกรรมหรือสัญญาที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติ ดังกล่าวใช้บังคับ จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อกับโจทก์ก่อนวันที่พระราชบัญญัติ ดังกล่าวใช้บังคับ จึงไม่อาจนำพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมาปรับใช้กับข้อกำหนดตามสัญญา ดังกล่าวได้ ต้องพิจารณาไปตามบทบัญญัติทั่วไป สัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาเช่าทรัพย์ ประเภทหนึ่ง จึงต้องนำบทบัญญัติลักษณะเช่าทรัพย์มาบังคับด้วยเมื่อรถยนต์ที่เช่าซื้อ สัญญาเช่าซื้อยื่มระยะไปตั้งแต่วันที่รถยนต์สัญญาหายตาม ป.พ.พ. มาตรา 567 จำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าเช่าซื้ออีกต่อไป ส่วนข้อกำหนดตามสัญญาเช่าซื้อข้อ 5 ที่ระบุว่า ถ้าทรัพย์สินที่เช่าซื้อถูกโจยักษ์หรือสูญหาย ผู้เช่าซื้อยื่มจะต้องชาระค่าเช่าซื้อตามสัญญาจนครบนั้น ถือได้ว่าเป็นการกำหนดค่าเสียหายให้ผู้ให้เช่าซื้อไว้ล่วงหน้า อันมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับ ซึ่งศาลมีอำนาจที่จะกำหนดให้ตามที่เห็นสมควรตาม ป.พ.พ. มาตรา 383 วรรคแรก จำเลยที่ 1 จึงต้องรับผิดตามข้อสัญญาดังกล่าว สำหรับค่าขาดประโยชน์ จำเลยที่ 1 ชาระค่าเช่าซื้อวดสุดท้ายให้โจทก์ประจำวันที่ 2 พฤษภาคม 2542 จำเลยที่ 1 จะต้องชาระค่าเช่าซื้อวดต่อไปวันที่ 2 มิถุนายน 2542 แต่รถยนต์ที่เช่าซื้อสูญหายเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2542 สัญญาเช่าซื้อเป็นอันเลิกกันในวันที่รถยนต์ที่ เช่าซื้อสูญหายดังกล่าว จำเลยที่ 1 จึงไม่ได้ผิดนัดหรือค้างชำระค่าเช่าซื้อแต่อย่างใด และค่าเสียหายส่วนนี้โจทก์ไม่ได้ฟ้องขอให้จำเลยรับผิด ที่ศาลอันตนและศาลอุทธรณ์ พิพากษาให้จำเลยทั้งสองชาระค่าขาดประโยชน์ก่อนรถยนต์สูญหาย จึงไม่ชอบด้วย ป.ว.พ.มาตรา 142 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4215/2549

คำฟ้องโจทก์ตอนท้ายได้บรรยายแล้วว่า โจทก์ประสงค์จะนำที่ดินไปทำประโยชน์ โดยทำเป็นท่าเรือขันส่งสินค้า จึงให้จำเลยรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินพิพากษาและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งบังหน้าที่ดินของโจทก์ทั้งหมดออกไป และบรรยายฟ้องต่อไปอีกว่า การที่จำเลยไม่รื้อถอนบ้านจำเลยบางส่วนแม้จะปลูกนอกเขตที่ดินโจทก์ แต่บังหน้าที่ดินทำให้โจทก์ไม่สามารถใช้หน้าที่ดินที่ดินที่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยาทำ

ประโยชน์ได้ ขอให้รื้อถอนบ้านจำเลยบางส่วนออกไปจากหน้าที่ดินพิพากษาด้านริมแม่น้ำเจ้าพระยาด้วย เป็นกรณีที่โจทก์ได้บรรยายฟ้องแล้วว่า การที่จำเลยใช้สิทธิปลูกบ้านในแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้โจทก์เดือดร้อนเกินที่ควรคิดหรือควรคาดหมายได้ตาม พ.พ.พ. มาตรา 1337 ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าโจทก์บังคับให้จำเลยรื้อถอนบ้านที่ปลูกบังหน้าที่ดินโจทก์ทั้งยังมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าทดแทนจากจำเลยได้อีก จึงไม่เป็นการพิพากษาเกินคำขอตาม พ.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4001/2549

แม่จำเลยจะให้การต่อสู้ในเรื่องฟ้องโจทก์ขาดอายุความด้วย แต่เมื่อศาลอันต้นนี้สองสถาน ไม่ได้กำหนดปัญหานี้เป็นประเด็นข้อพิพาทไว้ จำเลยมิได้โต้แย้งคัดค้าน มีผลเท่ากับจำเลยได้สาระประเด็นข้อนี้แล้ว จึงเป็นปัญหาที่มิได้วางล่วงกันมาแต่ศาลอันต้นทั้งมิใช้ปัญหាដันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 ไม่รับวินิจฉัยในปัญหาร่องอายุความตามที่จำเลยอุทธรณ์ จึงชอบแล้ว

โจทก์ได้บรรยายฟ้องว่าโจทก์ซึ่งที่ดินพร้อมอาคารพาณิชย์ 4 ชั้น แบบโอมออฟฟิศ เอ ในโครงการเพิ่มสินธนาของจำเลยจำนวน 2 แปลง คือแปลงหมายเลขที่ เอ 8 และ เอ 9 จำเลยให้การว่า โจทก์ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินโครงการเพิ่มสินธนา กับจำเลย ในวันเดียวกันโจทก์ได้ทำสัญญาว่าจ้างบริษัท ก.ก่อสร้างอาคารลงในที่ดินที่ทำสัญญาจะซื้อขายกับจำเลย ซึ่งเท่ากับเป็นการปฏิเสธว่าจำเลยไม่ได้ขายที่ดินของจำเลยพร้อมอาคารพาณิชย์แก่โจทก์ โจทก์ยอมมีสิทธินำสืบว่าบริษัท ก. เป็นตัวแทนก่อสร้างอาคารพาณิชย์ของจำเลยซึ่งเป็นตัวการโดยหาจ้างต้องบรรยายมาในคำฟ้องถึงการเป็นตัวการตัวแทนไม่ เพราะเป็นรายละเอียดที่โจทก์นำสืบได้ในชั้นพิจารณา และศาลมิจฉัยปัญหาข้อนี้ได้ไม่เป็นการนอกฟ้องนอกประเด็น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3534/2549

โจทก์ฟ้องจำเลยซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกให้แบ่งทรัพย์มรดกให้แก่โจทก์ตามส่วนจำเลยให้การต่อสู้ดีในเรื่องอายุความแต่เพียงว่า โจทก์นำคดีมาฟ้องจำเลยเกี่ยวกับการจัดการมรดกเกินกว่า 5 ปี นับแต่การจัดการมรดกสิ้นสุดลงจึงไม่อาจฟ้องบังคับเอาแก่จำเลยได้เท่านั้น โดยจำเลยมิได้แสดงให้ชัดแจ้งในคำให้การว่าการจัดการมรดกสิ้นสุดลง

เมื่อใด หรือต้องเริ่มนับอายุความตั้งแต่เมื่อได้คำให้การของจำเลยจึงไม่ได้กล่าวแสดงเหตุแห่งการขาดอายุความ เป็นคำให้การที่ไม่ชอบด้วย ป.ว.พ. มาตรา 173 วรรคสอง จึงไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาทในเรื่องอายุความตามบทกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น แม้ศาลศาลมหั้งสองจะได้วินิจฉัยให้ ก็เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น และไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่จำเลยที่จะฎีกាត่อมาได้ เพราะถือว่าเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่าง หั้งสอง ต้องห้ามมิให้ฎีกາตาม ป.ว.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยนำสิทธิการเช่าบ้านและที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์มรดกอันดับที่ 7 ไปโอนขายแก่บุคคลภายนอก จึงขอแบ่งเงินจากการขายสิทธิและค่าเช่าบ้านดังกล่าวด้วยไม่ได้ขอแบ่งทรัพย์มรดกอันดับที่ 7 สิทธิการเช่าบ้านและที่ดิน กับอาชูรปีน และสิทธิการเช่าโทรศัพท์ ทรัพย์มรดกอันดับที่ 5 และที่ 6 แต่จำเลยไม่ได้ขายสิทธิการเช่าบ้านและที่ดินดังกล่าว และไม่ได้นำออกให้บุคคลอื่นเช่าที่ศาลล่างหั้งสองพิพากษาให้แบ่งทรัพย์มรดกดังกล่าวจึงเป็นการพิพากษาให้สิ่งใด ๆ เกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องไม่ชอบด้วย ป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนแม้คุ่ความมิได้ฎีกា ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกាដี 3286/2549

ฟ้องเคลือบคลุมในคดีแพ่งไม่เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัยเองไม่ได้ ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142(5) การที่ศาลยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยโดยมิได้มีคุ่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง จึงเป็นการไม่ชอบ

โจทก์อุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกាកตาม ป.ว.พ. มาตรา 223 ทวิ เมื่อศาลมีคำวินิจฉัยว่าคำฟ้องของโจทก์ได้บรรยายมาโดยชัดเจนถึงข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตลอดจนความรับผิดชอบจำเลยแล้วจำเป็นต้องย้อนสำวนไปให้ศาลอันต้นดำเนินการพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดีอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายของโจทก์เช่นนี้ จึงเป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข้ออ้างไม่อาจคำนวณเป็นราคางานได้ ต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียง 200 บาท ตามบัญชีท้าย ป.ว.พ. ตาราง 1 (2) (ก) เมื่อปรากฏว่าโจทก์เสียค่าขึ้นศาลดังกล่าวเกินมาจึงต้องคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินให้แก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3233/2549

โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินและอาคารของโจทก์ ซึ่งตามคำฟ้องและคำให้การได้ความว่า จำเลยครอบครองที่ดินและอาคารโดยอาศัยสิทธิตามสัญญาจะซื้อจะขายระหว่างโจทก์และจำหน่าย ทั้งโจทก์และจำเลยยังโถ่ແย়ংกันด้วยว่าสัญญาดังกล่าว เลิกกันแล้วหรือไม่ หากสัญญาดังกล่าวเลิกกันโดยชอบย่อมเป็นเหตุให้โจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยได้ ดังนั้น ปัญหาว่าสัญญาดังกล่าวเลิกกันแล้วโดยชอบหรือไม่ จึงเป็นประเด็นแห่งคดีซึ่งปัญหารื่องอำนาจฟ้องเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลจึงมีอำนาจหยັບຍົກขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2624/2549

โจทก์ทั้งสองฟ้องเรียกเงินค่าสินใหม่ทดแทนตามสัญญาประกันภัย โดยบรรยายให้เห็นว่าโจทก์ที่ 2 ได้รับบาดเจ็บอย่างไร โดยเฉพาะในตอนท้ายของคำฟ้องโจทก์ทั้งสองได้ใช้สิทธิเรียกร้องเงินค่าทดแทนตามสัญญานี้ฐานะคู่สัญญาและผู้รับประโยชน์ก่อนฟ้องได้มีหนังสือให้จำเลยจ่ายค่าสินใหม่ทดแทนตามสัญญาประกันภัยให้แก่โจทก์ที่ 2 ในฐานะคู่สัญญาตามจำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้ 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน คำฟ้องของโจทก์ทั้งสองโดยหลักใหญ่จึงเป็นเรื่องฟ้องเรียกค่าสินใหม่ทดแทนตามสัญญาประกันภัย ส่วนการที่โจทก์ทั้งสองบรรยายฟ้องว่า "จึงต้องถือว่าโจทก์ที่ 2 ผู้มีประกันภัยทุพพลภาพถาวร" นั้น เป็นความคิดเห็นของโจทก์ทั้งสองถึงลักษณะของบาดแผล อาการบาดเจ็บ และผลที่เกิดขึ้นเท่านั้น เมื่อศาลมีความเห็นว่าตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นไม่ใช่ทุพพลภาพถาวรตามสัญญาคุ้มครองการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล แต่เป็นเรื่องทุพพลภาพชั่วคราวตามสัญญาคุ้มครองการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล ศาลจึงมีอำนาจพิพากษาได้ เพราะคำฟ้องโจทก์ทั้งสองได้บรรยายครอบคลุมถึงอยู่แล้ว ดังนั้น การที่ศาลมั่นใจพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ที่ 2 โดยเหตุโจทก์ที่ 2 ทุพพลภาพชั่วคราว จึงไม่เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าที่ปรากฏในคำฟ้อง ไม่ต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2537/2549

การอ้างสิทธิที่จะผ่านที่ดินของบุคคลอื่นตาม ป.พ.พ. มาตรา 1349 วรรคหนึ่ง บุคคลนั้นจะต้องไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะโดยทางอื่นได้ เมื่อปรากฏว่าระหว่าง พิจารณาของศาลชั้นต้น โจทก์ได้สิทธิภาระจำยอมที่จะผ่านทางในที่ดินข้างเคียงแปลงอื่น ออกสู่ทางสาธารณะได้โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว โจทก์ยอมไม่มีสิทธิใช้ทางพิพาทใน ที่ดินจำเลยทั้งสามเป็นทางจำเป็นเพื่อออกสู่ทางสาธารณะตามกฎหมายได้อีก อำนาจ ฟ้องเอาทางจำเป็นของโจทก์ที่มีต่อจำเลยทั้งสามตาม ป.พ.พ. มาตรา 1349 ยอมหมดสิ้น ไป เพราะไม่มีเหตุตามกฎหมายที่โจทก์จะขอให้ศาลพิพากษابังคับให้ตามคำขอของ โจทก์ต่อไป

แม้ต่อมาโจทก์ได้แบ่งขายที่ดินส่วนที่ติดทางภาระจำยอมให้แก่บุคคลอื่นไปจน เป็นเหตุให้ที่ดินของโจทก์ถูกปิดกั้นในการออกไปยังทางภาระจำยอมเพื่อออกสู่ทาง สาธารณะก็ตาม แต่เหตุดังกล่าวเป็นเหตุที่เกิดขึ้นใหม่อันเป็นเรื่องนอกเหนือจากคำฟ้อง ของโจทก์ โจทก์จะขอให้จำเลยทั้งสามเปิดทางจำเป็นเนื่องจากการแบ่งขายที่ดินเป็นเหตุ ให้ที่ดินของโจทก์ไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะโดยอาศัยคำฟ้องเดิมหาได่ไม่ ปัญหา ดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกา ยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1803/2549

แม้ท้ายคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ของจำเลยจะมีหมายเหตุข้อความว่า ข้าพเจ้าอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอถือว่าทราบแล้ว แต่การที่ศาลชั้นต้นมิได้มีคำสั่งคำร้องขอ ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ของจำเลยในวันเดียวกันกับที่จำเลยยื่นคำร้อง ศาลชั้นต้นจึงมี หน้าที่ต้องแจ้งคำสั่งให้จำเลยทราบ เมื่อไม่ได้มีการแจ้งคำสั่งของศาลชั้นต้นให้จำเลย ทราบ จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยได้ทราบคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวแล้ว เมื่อจำเลยไม่ทราบ คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ของจำเลยโดยมิได้เป็น ความผิดของจำเลย ทำให้จำเลยทราบคำสั่งของศาลชั้นต้นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว จึงเสียสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาที่ยังเหลืออยู่ ปัญหานี้เป็น ปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะไม่ได้ฎีกา แต่เมื่อศาลมี

ฎีกาเห็นสมควร ย่อมจะยกขึ้นได้ตาม พ.ว.พ. มาตรา 247 ประกอบมาตรา 246 และ 142
(5) กรณีมีเหตุสมควรที่จะขยายระยะเวลาอุทธรณ์ให้แก่จำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1647/2549

สัญญาภัยเงินที่โจทก์นำมาเป็นมูลฟ้องคดีนี้ จำนวนเงินกู้ส่วนที่เกิน 350,000 บาท เป็นดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินที่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ แล้วนำมารวมเข้าเป็นต้นเงินกู้ตามสัญญาภัยเงินที่ทำขึ้นใหม่ อันเป็นดอกเบี้ยต้องห้ามตาม พ.พ.พ. มาตรา 654 และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ มาตรา 3(ก) ส่วนของต้นเงินที่มาจัดดอกเบี้ยที่ไม่ชอบทั้งหมดย่อมตกเป็นโมฆะ แต่สัญญาภัยเงินนี้แม้จะมีส่วนของต้นเงินที่ไม่ชอบรวมอยู่ด้วย ก็ไม่ทำให้ส่วนของต้นเงินที่ชอบจำนวน 350,000 บาท เสียไปด้วย เพราะพึงสันนิษฐานโดยพฤติกรรมแห่งกรณีได้ว่าโจทก์จำเลยเจตนาให้ส่วนที่ไม่เป็นโมฆะแยกออกจากส่วนที่เป็นโมฆะได้ตาม พ.พ.พ. มาตรา 173 โจทก์จึงคงมีสิทธิเรียกร้องตามสัญญาภัยเงินในส่วนที่ชอบคือต้นเงิน 350,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีตามที่ระบุในสัญญา นับแต่วันที่ 19 มกราคม 2540 ซึ่งเป็นวันทำสัญญาภัยเงินที่โจทก์นำมาเป็นมูลฟ้องที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 ให้จำเลยชำระดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 19 มกราคม 2536 ซึ่งเป็นวันที่กู้ยืมเงินกันตามสัญญาภัยเงินฉบับก่อนทั้งที่โจทก์มิได้ฟ้องขอให้บังคับตามนั้น จึงเป็นการพิพากษาเกินไปกว่าหรือออกจากคำฟ้อง ไม่ชอบด้วย พ.ว.พ. มาตรา 142 ประกอบมาตรา 246

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 639/2549

โจทก์ฟ้องว่าเมื่อปลายปี 2516 จำเลยสั่งจ่ายเช็คสองฉบับแต่เมื่อได้ลงวันที่สั่งจ่ายแล้วนำเช็คดังกล่าวมาแลกเงินจากโจทก์ โดยตกลงชำระดอกเบี้ยให้แก่โจทก์เดือนละครึ่งจำเลยชำระดอกเบี้ยให้แก่โจทก์เรื่อยมาจนถึงกลางปี 2535 จึงหยุดชำระดอกเบี้ย โจทก์ทวงถามแล้วจำเลยขอผัดผ่อน โจทก์จึงลงวันที่ในเช็คพิพากษาแล้วนำไปเรียกเก็บเงินแต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คทั้งสองฉบับ ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินตามเช็คทั้งสองฉบับพร้อมดอกเบี้ย จำเลยให้การรับว่า เมื่อปลายปี 2516 จำเลยนำเช็คพิพากษาไปขอแลกเงินจากโจทก์จริง แต่หลังจากที่โจทก์รับเช็คพิพากษาทั้งสองฉบับจาก

จำเลยแล้ว โจทก์ปฏิเสธไม่ให้เงินแก่จำเลยและโจทก์มิได้คืนเช็คพิพาทให้แก่จำเลย ต่อมาโจทก์ลงวันที่ในเช็คพิพาทด้วยไม่ได้รับความยินยอมจากจำเลย เป็นการลงวันที่ใน เช็คพิพาทหลังจากรับเช็คไว้ถึง 28 ปีเศษจึงไม่ใช่เป็นการลงวันที่ในเช็คโดยสุจริตตาม กฎหมาย โจทก์ไม่ใช่ผู้ทรงเช็คโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ ประเด็นข้อพิพาทจึงมีว่า จำเลยต้องรับผิดชำระเงินตามเช็คพิพาทแก่โจทก์หรือไม่ การที่ จำเลยนำสืบว่า เมื่อปี 2525 ถึงปี 2529 จำเลยได้กู้ยืมเงินโจทก์ โจทก์ให้จำเลยกู้ยืมเงิน โดยให้จำเลยนำรายนต์ส่วนบุคคลจำนวน 2 คัน มาโอนโดยไว้ให้แก่โจทก์เพื่อเป็น ประกัน และจำเลยได้นำรายนต์ทั้งสองคันมาตีใช้หนี้โจทก์จนครบถ้วนแล้ว โจทก์กับ จำเลยจึงไม่มีหนี้สินติดค้างกันอีก เป็นการนำสืบถึงการชำระหนี้ตามสัญญาภัยยืมเงินที่ จำเลยได้กู้ยืมจากโจทก์ระหว่างปี 2525 ถึงปี 2529 มิใช่เป็นการชำระหนี้ตามเช็คพิพาท ทั้งสองฉบับที่นำไปแลกเงินกับโจทก์เมื่อปลายปี 2516 ตามที่โจทก์ฟ้องและจำเลยให้การ ไว้ จึงนำข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้มารับฟังว่าจำเลยได้ชำระหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับ แล้วหาได้ไม่ เพราะเป็นการนำสืบนอกประเด็น การที่ศาลชั้นต้นรับฟังข้อเท็จจริงดังกล่าว แล้ววินิจฉัยว่า โจทก์ได้ยึดรายนต์ทั้งสองคันของจำเลยแทนการชำระหนี้อันเป็นการคิด หักบัญชีชำระหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับเสร็จสิ้นแล้ว เช็คพิพาททั้งสองฉบับจึงไม่มี มูลหนี้กันอีก และพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้น เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นไม่ชอบด้วย ป. ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 511/2549

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันก่อสร้างอาคารชุดและนำห้องชุดออกขายโจทก์ ซึ่งห้องชุดจากจำเลยทั้งสองแต่จำเลยทั้งสองผิดสัญญามิได้ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ห้อง ชุดให้โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การทำองเดียวกันว่า มิได้ร่วมกันก่อสร้างอาคารชุดและนำ ห้องชุดออกขาย จำเลยที่ 1 ขายโครงการให้จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 2 มิได้ผิดสัญญาต่อ โจทก์ คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยที่ 2 ต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 รับผิดต่อโจทก์ในฐานะ ตัวการร่วมหรือไม่ ไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยว่าจำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดต่อโจทก์ เพราะ เหตุเป็นการรับโอนสิทธิเรียกร้องตาม ป.พ.พ. มาตรา 303 หรือเป็นการแปลงหนี้ใหม่ ตามมาตรา 350 เพราะเป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็นต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

วรรณหนึ่ง และปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 619/2551

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นต้นอุทธรณ์ถึงวันที่ 1 พฤษภาคม 2546 แต่เมื่อครบกำหนดจำเลยที่ 4 ไม่ได้วางเงินค่าธรรมเนียมศาล จำเลยที่ 4 เพิ่งมายื่นคำร้องขอวางเงินค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนในวันที่ 9 พฤษภาคม 2546 ถือได้ว่าเป็นคำร้องขอขยายระยะเวลาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 23 ซึ่งจำเลยที่ 4 จะต้องยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาตามประมวลกฎหมายค่าธรรมเนียมศาลภายในการกำหนดเวลา หากพ้นกำหนดจำเลยที่ 4 จะสามารถยื่นคำร้องได้ต่อเมื่อมีเหตุสุดวิสัย ฉะนั้นเมื่อจำเลยที่ 4 ยื่นคำร้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว ซึ่งตามเหตุผลในการร้องที่อ้างว่าจำเลยที่ 4 หาเงินค่าธรรมเนียมศาลมายได้เพียงบางส่วนและจะนำค่าธรรมเนียมศาลอ่อนที่เหลือมาวางภายใน 30 วัน ถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุสุดวิสัย การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยที่ 4 วางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์และรับอุทธรณ์ของจำเลยที่ 3 และที่ 4 จึงไม่ชอบ กรณีเป็นการพิจารณาที่ผิดระเบียบตามมาตรา 27 และเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวตัวยัดความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลอุทธรณ์ภาค 4 ย่อมมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและพิพากษาคดีไปได้ตามมาตรา 246 ประกอบมาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6370 - 6371/2550

ที่ดินพิพากษานอนดเลขที่ 12517 ตำบลไผ่ขาวง อำเภอบ้านหมื่น จังหวัดสระบุรี มีเนื้อที่ตามโฉนด 1 ไร่ แต่ตอนทำแผนที่วิวัฒ เอกสารหมาย จ.ล.1 เจ้าพนักงานที่ดินรังวัดได้เนื้อที่เพียง 3 งาน 5 ตารางวา กึ่งหนึ่งของที่ดินพิพากษานี้มีเนื้อที่ 1 งาน 52.5 ตารางวา เท่านั้น เมื่อจำเลยมิได้ให้การหรือบรรยายฟ้องว่า จำเลยครอบครองที่ดินเป็นส่วนสัด อันทำให้จำเลยได้ที่ดินมากกว่าโจทก์ 15 ตารางวา แต่กลับมีคำขอท้ายฟ้องขอให้แบ่งแยกที่ดินพิพากษานอนดเลขที่ 12517 จำนวนกึ่งหนึ่ง ศาลฎีกาจึงไม่อนาจแบ่งที่ดินให้แก่จำเลยได้เนื้อที่ 1 งาน 60 ตารางวา ตามที่จำเลยครอบครองได้ เพราะเป็นการพิพากษาเกินไปกว่าคำขอท้ายฟ้องต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4080/2550

การสอบสวนของจำเลยจะชอบด้วยกระบวนการสอบสวนหรือไม่ ย่อมต้องมีข้อเท็จจริงที่จะนำมาพิจารณาปรับเข้ากับข้อกฎหมาย เมื่อโจทก์ไม่ได้ยกขึ้นกล่าวไว้ในคำฟ้องจึงไม่มีประเด็นการสอบสวนชอบหรือไม่ จำเลยจึงไม่จำเป็นที่จะต้องนำสืบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ยกขึ้นวินิจฉัยว่ากระบวนการสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงไม่เป็นธรรมต่อจำเลย เพราะหากมีประเด็นนี้ในศาลชั้นต้น จำเลยอาจจะนำสืบข้อเท็จจริงต่างจากที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยก็ได้ การที่จะยกข้อกฎหมายเกี่ยวกับด้วยความสงบเรียบร้อยขึ้นวินิจฉัยเองจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงในประเด็นแห่งคดีด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1169/2550

โจทก์ฟ้องให้จำเลยทั้งสามร่วมกันรับผิดตามเช็คพิพาท โดยจำเลยที่ 2 และที่ 3 ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายและประทับตราสำคัญของจำเลยที่ 1 การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 นำข้อเท็จจริงตามบันทึกที่ระบุว่าในกรณีที่เช็คถึงกำหนดชำระแล้วไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ จำเลยที่ 2 และที่ 3 ขอยอมรับผิดชอบค่าเสียหายต่อผู้ทรงเช็คในฐานะส่วนตัวมาพิพากษาให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมรับผิดตามเช็คพิพาทกับจำเลยที่ 1 ต่อโจทก์ จึงเป็นการวินิจฉัยข้อเท็จจริงนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องไม่ชอบด้วยป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8604/2549

โจทก์บรรยายฟ้องโดยแนบสำเนาใบสั่งซื้อและใบสั่งของเพื่อประกอบข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา ซึ่งจำเลยก็ให้การยอมรับเพียงแต่ต่อสูญโจทก์เป็นฝ่ายผิด สัญญาเพราะส่งมอบสินค้าให้แก่จำเลยไม่ถูกต้อง จะนั้นแม่โจทก์อ้างในคำฟ้องว่าเป็นเรื่องซื้อขายศาลอันตนเห็นว่าเป็นเรื่องทั้งซื้อขายและจ้างทำของแต่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 เห็นว่าเป็นเรื่องจ้างทำของ เช่นนี้ศาลย่อมมีอำนาจพิจารณาเนื้อหาแห่งคำฟ้องประกอบ ทางนำสืบของคู่ความแล้วปรับบทกฎหมายเองตามที่ได้ความได้ไม่จำต้องยึดถือหัวข้อที่โจทก์ระบุในคำฟ้องเป็นสำคัญ จึงมิใช่เป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็นอันเป็นการพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7422 - 7426/2549

น. ได้แบ่งขายที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้องทั้งห้าเป็นบางส่วนที่ผู้ร้องแต่ละคนครอบครองอยู่พร้อมทั้งส่งมอบการครอบครองที่ดินให้ผู้ร้องแต่ละคนเข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้โดย น. สัญญาจะไปจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้ผู้ร้องแต่ละคนในภายหลังตามเงื่อนไขที่ที่ผู้ร้องแต่ละคนซื้อ แต่ น. ถึงแก่ความตายเสียก่อนโดยยังไม่ได้ดำเนินการแบ่งแยกและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเฉพาะส่วนให้แก่ผู้ร้องแต่ละคน แสดงว่า น. ผู้ขายที่ดินพิพาท และผู้ร้องทั้งห้า ผู้ซื้อที่ดินดังกล่าว ต่างมีเจตนาจะไปทำสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทเป็นหนังสือและจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ต่อเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ในภายหลัง เมื่อมีการแบ่งแยกที่ดินที่ซื้อขายกันเฉพาะส่วนได้กระทำการสำเร็จแล้ว การซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่าง น. กับผู้ร้องทั้งห้า จึงเป็นเพียงสัญญาจะซื้อจะขาย มิใช่เป็นการซื้อขายเสร็จเด็ดขาด การที่ผู้ร้องทั้งห้าเข้าครอบครองที่ดินพิพาทในส่วนที่แต่ละคนครอบครองอยู่ จึงเป็นการครอบครองโดยอาศัยสิทธิของ น. ตามสัญญาจะซื้อจะขาย อันเป็นการยึดถือที่ดินพิพาทแทน น. มิใช่การยึดถือในฐานะเจ้าของ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้เปลี่ยนแปลงลักษณะการยึดถือโดยบอกกล่าวไปยัง น. ว่าไม่เจตนาจะยึดถือที่ดินพิพาทดแทน ตาม ป.พ.พ.มาตรา 1381 แม้ผู้ร้องจะครอบครองที่ดินพิพาทดังต่อไปนี้ก็ตาม ก็ไม่ได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองประปักษ์ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1382

ผู้ร้องที่ 4 ที่ 5 ได้ต่อสูญไว้ในศาลชั้นต้นว่าซื้อที่ดินจาก น. แต่ไม่ได้มีการทำสัญญาซื้อขายกัน และ น. มิได้ออกใบเสร็จรับเงินค่าขายที่ดินให้ไว้ แต่มีเจตนาจะจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์เฉพาะส่วนกันในภายหลังเมื่อแบ่งแยกที่ดินเสร็จแล้ว ถือได้ว่าเป็นข้อที่ยกขึ้นว่ากันมาแล้วในศาลชั้นต้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 หยີบยกข้อเท็จจริงดังกล่าวขึ้น วินิจฉัยว่าเป็นเพียงการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาท มิใช่การซื้อขายเสร็จเด็ดขาด และการเข้าครอบครองที่พิพาทดังกล่าวเป็นการครอบครองแทน น. มิใช่การครอบครองโดยเจตนาเป็นเจ้าของ ผู้ร้องจึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ตามป.พ.พ. มาตรา 1382 จึงมิใช่การวินิจฉัยนอกฟ้องนอกประเด็นตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5264/2549

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของจำเลยที่ 2 และขับรถยนต์บรรทุกคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 ชนกับรถยนต์คันที่โจทก์รับ

ประกันภัยได้รับความเสียหาย จำเลยที่ 2 ให้การต่อสู้ โดยมิได้ให้การปฏิเสธข้ออ้างดังกล่าวของโจทก์ ถือได้ว่าจำเลยที่ 2 ยอมรับว่าจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างและขับรถยกบรรทุกคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 โจทก์จึงไม่จำต้องนำสืบในข้อนี้อีกแม้จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยรถยกบรรทุกคันเกิดเหตุไว้จากจำเลยที่ 2 จะให้การต่อสู้ว่า จำเลยที่ 2 มิได้เป็นนายจ้างหรือใช้จำเลยที่ 1 ให้ขับรถยกบรรทุกคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้าง แต่เมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ 3 ไปแล้ว คดีย่อมไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามข้อต่อสู้ของจำเลยที่ 3 อีกต่อไป การที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวจึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5259/2549

ประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีต้องพิเคราะห์จากคำฟ้องและคำให้การ มิใช่จากข้อเท็จจริงและการนำสืบพยานหลักฐานในชั้นพิจารณา แม้จำเลยทั้งสองจะได้ถามค้านพยานโจทก์ไว้ว่าลูกจ้างโจทก์เป็นผู้ทำหนังสือชื่อผลไม้พิพาทจนเป็นเหตุให้คลั่งไส้ในทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษายกฟ้องด้วยเหตุผลว่าลูกจ้างโจทก์เป็นผู้สร้างสรรค์งาน ลูกจ้างโจทก์จึงเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่เมื่อจำเลยทั้งสองมิได้ให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์ซึ่งเป็นนายจ้างให้ลูกจ้างสร้างสรรค์งาน ลิขสิทธิ์จึงเป็นของลูกจ้าง โดยจำเลยที่ 2 ให้การเพียงว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากโจทก์เป็นนิติบุคคลโดยสถานภาพของโจทก์ไม่สามารถมีความคิดริเริ่มได้ โจทก์จึงไม่อยู่สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ได้ ประเด็นข้อพิพาทจึงมีว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะโจทก์เป็นนิติบุคคลไม่สามารถสร้างสรรค์งานลิขสิทธิ์ด้วยตนเองได้หรือไม่ ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะลูกจ้างโจทก์เป็นผู้สร้างสรรค์งาน ลูกจ้างโจทก์จึงเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นข้อพิพาท และมิใช่ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5044/2549

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกู้ยืมเงินโจทก์โดยทำหลักฐานเป็นหนังสือรับสภาพหนึ่งไว้ เมื่อครบกำหนดตามหนังสือรับสภาพหนึ่ง จำเลยไม่ชำระหนี้คืนให้แก่โจทก์ โจทก์

ทางกามแล้วจำเลยเพิกเฉย แต่โจทก์กลับนำสืบว่า จำเลยทำธุรกิจรับเหมา ก่อสร้างตลาดสดและตึกแฝงและซักรวนให้โจทก์ร่วมลงทุน โจทก์จึงนำเงินไปร่วมลงทุนกับจำเลย หลังจากนั้นจำเลยไม่คืนเงินลงทุนและไม่แบ่งผลกำไรให้โจทก์ โจทก์จึงทวงถามและต่อมาโจทก์จึงได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ไปให้จำเลยลงลายมือชื่อเพื่อเป็นหลักฐานว่า จำเลยได้กู้ยืมเงินของโจทก์ไป แต่เมื่อครบกำหนดตามหนังสือรับสภาพหนี้แล้วจำเลยเพิกเฉยไม่ชำระเงินคืนโจทก์ ดังนั้น การนำสืบในประเด็นดังกล่าวเป็นที่เห็นว่าได้ชัดแจ้งว่าโจทก์นำสืบไม่สมสภาพแห่งข้อหา ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาตามคำฟ้องของโจทก์ และเป็นการนำสืบนอกฟ้องนอกประเด็นซึ่งต้องห้ามมิให้ศาลรับฟังตาม ป.ว.พ. มาตรา 87 (1) ศาลฎีกาจึงไม่อนุนิจฉัยประเด็นดังกล่าวและพิพากษาให้โจทก์ชนะคดีตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4997/2549

โจทก์ตั้งเรื่องฟ้องจำเลยทั้งสองว่าร่วมกันทำละเมิดต่อโจทก์ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย แต่โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองสมคบกันหลอกลวงโจทก์โดยนำชี้และอ้างว่าที่ดินของผู้อื่นซึ่งอยู่ติดถนนลาดยางเป็นที่ดินของจำเลยที่ 1 โจทก์ลงชื่อ จึงรับซื้อฝากและมอบเงินให้แก่จำเลยทั้งสอง ความจริงแล้วที่ดินโอนดังกล่าวอยู่ห่างไกลถนนและมีราคาต่ำกว่าที่โจทก์รับซื้อฝากไว้มากหากโจทก์ทราบความจริงจะไม่รับซื้อฝาก การบรรยายฟ้องดังกล่าวเป็นการกล่าวถึงข้อเท็จจริงในลักษณะเล่าเรื่องให้เป็นที่เข้าใจตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องปรับข้อเท็จจริงเข้ากับตัวบทกฎหมายเพื่อวินิจฉัยคดี ดังนั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 วินิจฉัยข้อเท็จจริงและพังว่าโจทก์แสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งนิติกรรมตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา 157 ก็ต้องห้าม หรือศาลอุทธรณ์ภาค 7 วินิจฉัยข้อเท็จจริงและพังว่าโจทก์แสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุแห่งนิติกรรมตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา 156 ก็ต้องห้าม จึงเป็นการปรับข้อเท็จจริงที่ได้ความเข้ากับตัวบทกฎหมายเพื่อวินิจฉัยถึงสิทธิของคู่ความแต่ละฝ่าย ซึ่งหากจำเลยทั้งสองมิได้หลอกลวงโจทก์และโจทก์มิได้แสดงเจตนาโดยสำคัญผิดแล้ว จำเลยทั้งสองก็ไม่ต้องรับผิดคืนเงินให้แก่โจทก์ตามฟ้อง กรณีมิใช่เป็นการวินิจฉัยคดีนอกฟ้องหรือพิพากษาเกินไปกว่าคำฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4952/2549

การที่โจทก์ฟ้องขอบังคับจำนำของอ้างว่าจำเลยกู้ยืมเงินโจทก์ โดยจดทะเบียนจำนำของที่ดินเป็นประกัน แต่ทางพิจารณาได้ความว่า จำเลยไม่ได้กู้ยืมเงินโจทก์ตามฟ้องแต่จดทะเบียนจำนำของที่ดินเป็นประกันหนึ่งของผู้อื่น ไม่ตรงกับที่โจทก์ฟ้อง จึงเป็นเรื่องนอกฟ้องที่ศาลไม่อาจบังคับให้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4880 - 4881/2549

โจทก์ที่ 1 ฟ้องว่าเครื่องหมายการค้าพิพาทเป็นของตนเองทั้งหมด แต่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางฟังว่า โจทก์ที่ 1 และจำเลยที่ 1 เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าดังกล่าวร่วมกัน เช่นนี้ ศาลย่อมพิพากษาให้โจทก์ที่ 1 เป็นเจ้าของร่วมในเครื่องหมายการค้าพิพาทได้ตาม พ.ร.บ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 ประกอบ ป.ว.พ. มาตรา 142 (2) ไม่ถือว่าเป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4634/2549

พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.2540 มาตรา 12 ไม่ให้ใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวบังคับแก่นิติกรรมหรือสัญญาที่ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ จำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าซื้อกับโจทก์ก่อนวันที่พระราชบัญญัติตั้งกล่าวไว้บังคับ จึงไม่อาจนำพระราชบัญญัติดังกล่าวมาปรับใช้กับข้อกำหนดตามสัญญาดังกล่าวได้ ต้องพิจารณาไปตามบทบัญญัติทั่วไป สัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาเช่าทรัพย์ประเภทหนึ่ง จึงต้องนำบทบัญญัติลักษณะเช่าทรัพย์มาบังคับด้วยเมื่อรถยนต์ที่เช่าซื้อสูญหาย สัญญาเช่าซื้อย้อมระงับไปตั้งแต่วันที่รถยนต์สูญหายตาม ป.พ.พ. มาตรา 567 จำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องรับผิดชำระค่าเช่าซื้ออีกต่อไป ส่วนข้อกำหนดตามสัญญาเช่าซื้อข้อ 5 ที่ระบุว่า ถ้าทรัพย์สินที่เช่าซื้อถูกโจรภัยหรือสูญหาย ผู้เช่าซื้อยอมชำระค่าเช่าซื้อตามสัญญาจนครบนั้น ถือได้ว่าเป็นการกำหนดค่าเสียหายให้ผู้ให้เช่าซื้อไว้ล่วงหน้า อันมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับ ซึ่งศาลมีอำนาจที่จะกำหนดให้ตามที่เห็นสมควรตาม ป.พ.พ. มาตรา 383 วรรคแรก จำเลยที่ 1 จึงต้องรับผิดตามข้อสัญญาดังกล่าว สำหรับค่าขาดประโยชน์ จำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อ

งวดสุดท้ายให้โจทก์ประจำวันที่ 2 พฤษภาคม 2542 จำเลยที่ 1 จะต้องชำระค่าเช่าชื่องวดต่อไปวันที่ 2 มิถุนายน 2542 แต่ถอนต์ที่เช่าซื้อสัญญาเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2542 สัญญาเช่าซื้อเป็นอันเลิกกันในวันที่ถอนต์ที่เช่าซื้อสัญญาดังกล่าว จำเลยที่ 1 จึงไม่ได้ผิดนัดหรือค้างชำระค่าเช่าซื้อแต่อย่างใด และค่าเสียหายส่วนนี้โจทก์ไม่ได้ฟ้องขอให้จำเลยรับผิด ที่ศาลอันดับต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยทั้งสองชำระค่าขาดประโภชั่นก่อนถอนต์สัญญา จึงไม่ชอบด้วย ป.ว.พ.มาตรา 142 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3534/2549

โจทก์ฟ้องจำเลยซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกให้แบ่งทรัพย์มรดกให้แก่โจทก์ตามส่วน จำเลยให้การต่อสู้คดีในเรื่องอายุความแต่เพียงว่า โจทก์นำคดีมาฟ้องจำเลยเกี่ยวกับการจัดการมรดกเกินกว่า 5 ปี นับแต่การจัดการมรดกสิ้นสุดลงจึงไม่อาจฟ้องบังคับเอาแก่จำเลยได้ เท่านั้น โดยจำเลยมิได้แสดงให้ชัดแจ้งในคำให้การว่าการจัดการมรดกสิ้นสุดลงเมื่อใด หรือต้องเริ่มนับอายุความตั้งแต่เมื่อใดคำให้การของจำเลยจึงไม่ได้กล่าวแสดงเหตุแห่งการขาดอายุความ เป็นคำให้การที่ไม่ชอบด้วย ป.ว.พ. มาตรา 173 วรรคสอง จึงไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาทในเรื่องอายุความตามบทกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น แม้ศาลมหั้งสองจะได้วินิจฉัยให้ ก็เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น และไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่จำเลยที่จะปฏิเสธมาได้ เพราะถือว่าเป็นข้อที่มิได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลมหั้งสอง ต้องห้ามมิให้ฎีกานา ป.ว.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยนำสิทธิการเช่าบ้านและที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์มรดกอันดับที่ 7 ไปโอนขายแก่บุคคลภายนอก จึงขอแบ่งเงินจากการขายสิทธิและค่าเช่าบ้านดังกล่าวด้วย ไม่ได้ขอแบ่งทรัพย์มรดกอันดับที่ 7 สิทธิการเช่าบ้านและที่ดิน กับอาชีวบืน และสิทธิการเช่าโกรศัพท์ ทรัพย์มรดกอันดับที่ 5 และที่ 6 แต่จำเลยไม่ได้ขายสิทธิการเช่าบ้านและที่ดินดังกล่าว และไม่ได้นำออกให้บุคคลอื่นเช่าที่ศาลมหั้งสองพิพากษาให้แบ่งทรัพย์มรดกดังกล่าวจึงเป็นการพิพากษาให้สิ้นได ๆ เกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องไม่ชอบด้วย ป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนแม้คุ้มครองมิได้ฎีกานา ศาลมหั้งสองวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.ว.พ.มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2624/2549

โจทก์ทั้งสองฟ้องเรียกเงินค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย โดยบรรยายให้เห็นว่าโจทก์ที่ 2 ได้รับบาดเจ็บอย่างไร โดยเฉพาะในตอนท้ายของคำฟ้องโจทก์ทั้งสองได้ใช้สิทธิเรียกร้องเงินค่าทดแทนตามสัญญาในฐานะคู่สัญญาและผู้รับประโยชน์ ก่อนฟ้องได้มีหนังสือให้จำเลยจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยให้แก่โจทก์ที่ 2 ในฐานะคู่สัญญาตามจำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้ 100,000 บาท ต่อหนึ่งคน คำฟ้องของโจทก์ทั้งสองโดยหลักใหญ่จึงเป็นเรื่องฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย ส่วนการที่โจทก์ทั้งสองบรรยายฟ้องว่า "จึงต้องถือว่าโจทก์ที่ 2 ผู้มีประกันภัยทุพพลภาพถาวร" นั้น เป็นความคิดเห็นของโจทก์ทั้งสองถึงลักษณะของบาดแผล อาการบาดเจ็บ และผลที่เกิดขึ้นเท่านั้น เมื่อศาลเห็นว่าตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นไม่ใช่ทุพพลภาพถาวร ตามสัญญาคุ้มครองการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล แต่เป็นเรื่องทุพพลภาพชั่วคราว ตามสัญญาคุ้มครองการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล ศาลมีกำหนดพิพากษาได้ เพราะคำฟ้องโจทก์ทั้งสองได้บรรยายครอบคลุมถึงอยู่แล้ว ดังนั้น การที่ศาลมั่นใจพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 50,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ที่ 2 โดยเหตุโจทก์ที่ 2 ทุพพลภาพชั่วคราว จึงไม่เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าที่ปรากฏในคำฟ้อง ไม่ต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 511/2549

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันก่อสร้างอาคารชุดและนำห้องชุดออกขายโจทก์ซึ่งห้องชุดจากจำเลยทั้งสองแต่จำเลยทั้งสองผิดสัญญามิได้ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดให้โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การทำອองเดียวกันว่า มิได้ร่วมกันก่อสร้างอาคารชุดและนำห้องชุดออกขาย จำเลยที่ 1 ขายโครงการให้จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 2 มิได้ผิดสัญญาต่อโจทก์ คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยที่ 2 ต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 รับผิดต่อโจทก์ในฐานะตัวการร่วมหรือไม่ ไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยว่าจำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดต่อโจทก์ เพราะเหตุเป็นการรับโอนสิทธิเรียกร้องตามป.พ.พ. มาตรา 303 หรือเป็นการแปลงหนี้ใหม่ตามมาตรา 350 เพราะเป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็นต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง และปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลมีกำหนดพิจฉัยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 28/2549

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ 3 หันส่วนจำพากจำกัดความรับผิดร่วมรับผิดกับห้างหุ้นส่วนจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 หันส่วนผู้จัดการโดยไม่จำกัดจำนวน โดยมิได้บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ 3 สอดเข้าไปเกี่ยวข้องจัดการงานของห้างหุ้นส่วนจำเลยที่ 1 แต่อย่างใดตาม ป.พ.พ. มาตรา 1088 วรรคหนึ่ง ฟ้องโจทก์จึงขาดสาระสำคัญที่ทำให้จำเลยที่ 3 ต้องรับผิด จึงถือไม่ได้ว่าตามคำฟ้องของโจทก์ประسังค์จะให้จำเลยที่ 3 ร่วมรับผิดเนื่องจากสอดเข้าไปเกี่ยวข้องจัดการงานของห้างหุ้นส่วนจำเลยที่ 1 แม้โจทก์นำสืบว่า จำเลยที่ 3 สอดเข้าไปเกี่ยวข้องจัดการงานของห้างหุ้นส่วนจำเลยที่ 1 ก็เป็นการนำสืบนอกเหนือไปจากคำฟ้อง กรณีไม่อาจให้จำเลยที่ 3 รับผิดร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 โดยไม่จำกัดจำนวนตาม ป.พ.พ. มาตรา 1088 วรรคหนึ่งได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8140/2548

โจทก์บรรยายฟ้องว่าโจทก์มีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจในการให้เช่าทรัพย์สินแบบลิสซิ่ง จำเลยมิได้ทำการต่อสัญญาโจทก์ประกอบธุรกิจดังกล่าวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คดีจึงไม่มีประเด็นว่าโจทก์ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจให้เช่าทรัพย์สินแบบลิสซิ่งโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ที่จำเลยอุทธรณ์ปัญหาข้อนี้และศาลอุทธรณ์เหยียบยกข้อเท็จจริงซึ่งคู่ความมิได้นำสืบและมิใช่ประเด็นแห่งคดีขึ้นมาวินิจฉัย จึงเป็นการวินิจฉัยนอกเหนือประเด็นข้อพิพาท ต้องห้ามตาม ป.ว.พ.มาตรา 142 วรรคหนึ่ง และมาตรา 225 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6220/2548

โจทก์ฟ้องจำเลยเพื่อบังคับชำระหนี้ตามสัญญาภี้ จำเลยที่ให้การต่อสัญญาจำเลยไม่ได้กู้ยืมเงินโจทก์ สัญญาภี้เป็นสัญญาปลอม และฟ้องแย้งว่าโจทก์นำบัตรถอนเงินอัตโนมัติของจำเลยไปกดจากเครื่องของธนาคารและได้เงินไปโดยไม่มีสิทธิ ขอเรียกเงินคืนนั้น มีผลเท่ากับเป็นการปฏิเสธความสมบูรณ์ของหนี้ที่โจทก์ฟ้องบังคับจากจำเลยทั้งหมด ถึงแม้ว่าศาลจะฟังข้อเท็จจริงว่าสัญญาภี้ไม่ใช่เอกสารปลอม แต่ประเด็นที่ว่าจำเลยยังเป็นหนี้โจทก์ตามสัญญาภี้หรือไม่ยังมีอยู่ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของหนี้ที่โจทก์

ฟ้องบังคับเอาแก่จำเลยการที่ศาลล่างทั้งสองฝั่งข้อเท็จจริงว่า โจทก์ได้อeaเงินของจำเลย ด้วยการเบิกเงินของจำเลยผ่านเครื่องเบิกเงินอัตโนมัติของธนาคาร เป็นการชำระหนี้ตาม สัญญาภัยให้แก่โจทก์เป็นจำนวนเงินเท่ากันหนึ่งที่ฟ้องบังคับเอาแก่จำเลย อันเป็นการ วินิจฉัยว่าจำเลยชำระหนี้อย่างอื่นซึ่งโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ได้ยอมรับแล้วตาม ป.พ.พ. มาตรา 321 หนึ่ตามสัญญาภัยเป็นอันระงับ กรณีไม่ใช่เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นแต่ อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5590/2548

แม้ว่าในการพิพากษาคดีแพ่งที่เกี่ยวนี้ของกับคดีอาญา ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริง ตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตาม ป.ว.อ. มาตรา 46 گ็ตามแต่เมื่อจำเลยที่ 2 ไม่ได้เป็นคู่ความในคดีอาญาดังกล่าวด้วย ข้อเท็จจริงในคำพิพากษาคดีอาญาของศาล ชั้นต้นที่ฟังว่าจำเลยที่ 1 ขับรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย จึงมีผล ผูกพันเฉพาะจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นคู่ความในคดีนั้น ไม่ผูกพันจำเลยที่ 2 ซึ่งไม่ได้เป็น คู่ความในคดีอาญาดังกล่าวด้วย ป.ว.พ. มาตรา 142 (6) กำหนดให้ศาลมีอำนาจให้ จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราที่สูงขึ้นกว่าที่โจทก์มีสิทธิได้รับตามกฎหมายแต่ไม่เกินร้อย ละ 15 ต่อปี ได้ต้องเป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรโดยคำนึงถึงเหตุสมควรและความสุจริตใน การสูญความหรือการดำเนินคดีด้วย เมื่อผู้ตายมีส่วนประมาทในการทำละเมิด ย่อมเป็น เหตุให้ฝ่ายจำเลยต้องสูญดีและฝ่ายจำเลยก็ได้ดำเนินคดีไปตามข้อต่อสู้และสิทธิของตน โดยไม่ปรากฏว่าได้ดำเนินคดีไปโดยไม่สุจริตแต่อย่างใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้จำเลย รับผิดชำระดอกเบี้ยของค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 7.5 ตามที่โจทก์มีสิทธิได้รับตาม ป. พ.พ. มาตรา 7 จึงสมควรแล้ว เมื่อจำเลยที่ 2 และจำเลยร่วมมือได้ยื่นอุทธรณ์ฉบับ เดียวกันโดยจำเลยที่ 2 แยกยื่นอุทธรณ์อีกฉบับต่างหาก จึงต้องวางแผนค่าธรรมเนียมซึ่ง จะต้องใช้แทนโจทก์มาพร้อมกับอุทธรณ์ด้วยตาม ป.ว.พ. มาตรา 229 แม้ว่าจำเลยที่ 2 จะได้ขอให้ศาลชั้นต้นเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดี แต่มาตรา 59 ห้ามมิให้โจทก์ร่วมหรือ จำเลยร่วมแทนซึ่งกันและกัน เว้นแต่มูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจาก กันมิได้ คดีนี้จำเลยที่ 2 ถูกฟ้องให้รับผิดในฐานะนายจ้างของจำเลยที่ 1 ผู้ทำละเมิด ซึ่ง เป็นความรับผิดในมูละเมิดโดยผลของกฎหมาย ส่วนจำเลยร่วมถูกจำเลยที่ 2 ขอให้ ศาลชั้นต้นเรียกเข้ามาให้ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้รับประกันภัยค้ำจุนรถยนต์

คันเกิดเหตุซึ่งเป็นความรับผิดในมูลสัญญา ความรับผิดของจำเลยที่ 2 และความรับผิดของจำเลยร่วมจึงแตกต่างกัน มูลความแห่งคดีมิได้เป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกัน มิได้จำเลยที่ 2 จึงต้องนำเงินค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความเต็มจำนวนที่ตนจะต้องรับผิดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมกับอุธรณ์ของจำเลยที่ 2 ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3541/2548

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทำสัญญาซื้อหินอ่อนและหินแกรนิตกับโจทก์ในราคา 1,770,000 บาท ชำระมัดจำงวดแรกครึ่ยละ 20 ของราคานิเป็นเงิน 354,000 บาท งวดต่อไปชำระรายใน 30 วัน นับแต่วันส่งหินให้และออกใบแจ้งหนี้/ใบwangบิลเรียกเก็บเงินโจทก์ส่งหินอ่อนและหินแกรนิตให้จำเลยตามสัญญาและเรียกเก็บเงินเรื่อยมา ปรากฏว่า จำเลยค้างชำระค่าหินอ่อนและหินแกรนิตโจทก์เป็นเงิน 538,329.95 บาท ดังนั้น การที่โจทก์นำสืบว่ายอดเงินที่จำเลยค้างชำระดังกล่าวมียอดเงินที่จำเลยสั่งซื้อหินอ่อนและหินแกรนิตเพิ่มเติมนอกเหนือจากสัญญาที่โจทก์จำเลยทำสัญญากันไว้จำนวน 137,561.08 บาท รวมอยู่ด้วย ซึ่งโจทก์ไม่ได้บรรยายไว้ในคำฟ้อง จึงเป็นการนำสืบข้อเท็จจริงเกินไปกว่าหรือนอกเหนือจากที่ปรากฏในคำฟ้อง แม้ตามคำขอท้ายฟ้องของโจทก์จะมีคำขอให้ชำระเงินในส่วนนี้ปั่นรวมมาด้วยก็ตาม ศาลก็ไม่อาจพิจารณาและพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ค่าหินอ่อนและหินแกรนิตที่จำเลยสั่งซื้อเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากสัญญาที่จำเลยทำสัญญากับโจทก์ตามที่ปรากฏในคำฟ้องได้ เพราะจะเป็นการพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง ไม่ชอบด้วย ป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1740/2548

แม้หนี้ทั้งห้ารายการ ตามที่โจทก์บรรยายมาในคำฟ้องเป็นเงิน 20,234,177.54 บาท แต่โจทก์มีคำขอท้ายฟ้องเป็นเงินเพียง 12,357,821.97 บาท ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นการคำนวณผิดพลาดก็ตาม แต่โจทก์ก็มิได้ดำเนินการขอแก้ไขคำฟ้องให้ถูกต้องถือว่าโจทก์ประสงค์จะบังคับชำระหนี้ตามจำนวนหนี้ที่ระบุในคำขอท้ายฟ้องดังกล่าวที่ศาลพิพากษาให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน 12,357,821.97 บาทเท่ากับศาลเห็นด้วยแล้วว่า จำนวนหนี้ในคดีนี้ที่รวมเป็นเงิน 20,234,177.54 บาทแต่ก็ไม่อาจพิพากษาให้

จำเลยทั้งสองรับผิดชำระหนี้จำนวนดังกล่าวได้เพราเป็นการฝ่าฝืน ป.ว.พ. มาตรา 142 ที่ห้ามมิให้พิพากษาเกินคำขอ จึงเป็นการวินิจฉัยซึ่งขาดในกรอบแห่งกระบวนการพิจารณา มิใช่เป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยหรือข้อผิดหลงเล็กน้อยอีนๆ ตาม ป.ว.พ. มาตรา 143 วรรค หนึ่งที่โจทก์จะขอให้แก้ไขได้ แต่โจทก์ชอบที่จะต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลตามที่ ป.ว.พ. มาตรา 223 ให้สิทธิไว้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 470/2548

เมื่อศาลอันต้นวินิจฉัยแล้วว่าโจทก์ไม่มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากจำเลยในอัตราร้อยละ 19 ต่อปี เพราเกินกว่าอัตราตามประกาศของโจทก์ แต่กลับพิพากษาให้จำเลยรับผิดชำระเงิน 1,300,031.26 บาท ซึ่งมีดอกเบี้ยจำนวน 300,394.17 บาท ที่ศาลอันต้นได้วินิจฉัยแล้วว่าตกลเป็นโมฆะรวมอยู่ด้วย คำพิพากษาของศาลอันดังกล่าวจึงไม่ถูกต้องเพราทำให้จำเลยต้องชำระดอกเบี้ยมากไปกว่าที่ต้องรับผิดตามกฎหมายและเกินคำขอ ดังที่โจทก์ฎีกา ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค 5 ยอมมีอำนาจยกขึ้นปรับแก่คดีได้เองตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบ มาตรา 243 (1) และมาตรา 246 การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ไปเสียทั้งหมดจึงไม่ชอบ และศาลมีภาระให้ดำเนินการพิจารณาพิพากษาไปโดยไม่จำต้องย้อน溯ย้อนส่วน ล้วนดอกเบี้ยแม่โจทก์จะไม่มีสิทธิบังคับตามสัญญาเพราตกลเป็นโมฆะก็ตาม แต่เมื่อเป็นหนี้เงินจำเลยจึงต้องรับผิดชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัดตาม ป.พ.พ. มาตรา 224 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8651/2547

โจทก์ฎีกาว่าให้ศาลมีภาระให้คำพิพากษากำหนดค่าขาดประโยชน์เพิ่มขึ้นตามที่โจทก์ฟ้องจำนวน 69,840 บาท ปรากฏว่าศาลอันต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดในค่าขาดประโยชน์รายนั้น 36,000 บาท ค่าขาดราคา 60,000 บาท และค่าติดตามรถคัน 1,000 บาท จำเลยทั้งสองอุทธรณ์เฉพาะค่าขาดประโยชน์และค่าขาดราคา ส่วนโจทก์มิได้อุทธรณ์ เท่ากับโจทก์เห็นด้วยกับค่าขาดประโยชน์ตามที่ศาลอันดังพิพากษา เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ค่าขาดประโยชน์ลดลงเหลือจำนวน 21,600 บาท โจทก์จะฎีกาว่าให้ศาลมีภาระให้จำเลยทั้งสองชำระค่าขาดประโยชน์เพิ่มขึ้นเท่าที่โจทก์ฟ้องจำนวน

69,840 บาท ไม่ได้โจทก์คงมีสิทธิฎีกาขอให้ศาลฎีกាបิกษาแก้ในส่วนค่าขาดประโยชน์เพิ่มขึ้นได้ไม่เกิน 36,000 บาท ตามที่ศาลชั้นต้นพิพากษามา ดังนั้น ทุนทรัพย์ที่พิพากษากันในชั้นฎีกาของโจทก์จึงมีเพียง 14,400 บาท การที่โจทก์ฎีกาขอให้ศาลฎีกากำหนดค่าเสียหายในส่วนนี้ให้สูงขึ้นเป็นการโต้เตียงดุลพินิจในการกำหนดค่าเสียหาย เป็นฎีกานิข้อเท็จจริงมิใช่ฎีกานิปญหาข้อกฎหมาย จึงต้องห้ามมิให้ฎีกานา ป.ว.พ. มาตรา 248 วรรคหนึ่ง

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้จำเลยทั้งสองชำระเงิน 31,600 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตรา ร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยมิได้พิพากษารรวมค่าติดตามยึดรรถคืนจำนวน 1,000 บาท เข้าไปด้วย ซึ่งค่าเสียหายในส่วนนี้ยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแล้ว เพราะไม่มีค่าความผ่ายได้อุทธรณ์โต้แย้ง ทำให้คำพิพากษาและคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นในส่วนนี้ไร้ผล ปัญหาดังกล่าวแม้ไม่มีค่าความผ่ายโดยก็ขึ้นอ้างแต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกานี้ 8438/2547

จำเลยขับรถยนต์เฉียบชนรถจักรยานยนต์ที่ ส. ผู้เยาว์เอาประกันภัยไว้กับบริษัท โจทก์ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 เป็นเหตุให้ ส.ได้รับบาดเจ็บ ส.โดย ศ. มารดาผู้ใช้สำเนาจปกรของทำสัญญาประกันประเมินประเมินยอดความกับจำเลยโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล การทำสัญญาประกันประเมินประเมินยอดความจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและตกเป็นโมฆะ ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้มิได้ว่ากล่าวกันมาศาลฎีกาก็ยกขึ้นวินิจฉัยได้ เมื่อสัญญาประกันประเมินยอดความเป็นโมฆะ จำเลยจะอ้างว่าจำเลยได้ชดใช้ค่าเสียหายให้ ส. จนเป็นที่พอใจตามสัญญาประกันประเมินยอดความแล้วยอมไม่ได้ และเมื่อโจทก์ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นค่ารักษายาบาลเบื้องต้นจำนวน 15,000 บาท ให้แก่ ส. ไปแล้ว โจทก์จึงอยู่ในฐานะผู้รับช่วงสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาแก่จำเลยซึ่งเป็นบุคคลภายนอกในฐานะผู้ก่อให้เกิดความเสียหายได้ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ มาตรา 31 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8097/2547

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์และจำเลยเป็นสามีภริยากันได้ร่วมกับ ณ. ซึ่งที่ดินพิพาทด้วยสืบ
ชื่อ ณ. เป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว ต่อมา ณ. ได้โอนที่ดินสืบชื่อจำเลยแต่ผู้
เดียว ที่ดินพิพาทดังกล่าวเป็นสินสมรส จำเลยยืนยันคำให้การต่อสูญว่า ที่ดินพิพาทโจทก์และ
จำเลยไม่ได้ร่วมกันซื้อ แต่ ณ. เป็นผู้ซื้อแต่เพียงผู้เดียว ต่อมาได้ยกที่ดินพิพาทให้แก่
จำเลยโดยเสนอ จึงเป็นสินส่วนตัวของจำเลย ดังนั้น ประเด็นที่ว่าที่ดินพิพาทดังกล่าวเป็น
สินสมรสหรือสินส่วนตัว และจำเลยได้มาโดยการซื้อร่วมกับโจทก์หรือได้รับการยกให้โดย
เสนอจาก ณ. จึงเป็นข้อที่ได้วางกล่าวกันมาแล้วตั้งแต่ศาลอุทธรณ์ฟัง
ข้อเท็จจริงว่าที่ดินพิพาทจำเลยรับโอนมาจาก ณ. โดยเสนอและเป็นสินสมรส จึงมิใช่
เป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7475/2547

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ 3 เป็นลูกจ้างหรือตัวแทนกระทำละเมิดต่อโจทก์
ไปตามคำสั่งหรือได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นนายจ้างหรือตัวการหรือผู้ใช้
งานยินยอม สั่งและสมประโภชน์ในการที่จำเลยที่ 3 ขับรถยนต์ระบบในขณะเกิดเหตุ
จำเลยที่ 1 ให้การต่อสูญว่า จำเลยที่ 3 ไม่ได้เป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของจำเลยที่ 2 ประเด็น
ข้อพิพาทมีว่าจำเลยที่ 3 เป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของจำเลยที่ 2 หรือไม่ โจทก์จึงมีหน้าที่
นำสืบให้ได้ความดังกล่าว แต่โจทก์คงมี ค. ผู้รับมอบอำนาจโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า
จำเลยที่ 1 เป็นผู้รับประกันภัยค้ำจุนรถยนต์ระบบไว้จากจำเลยที่ 2 มีจำเลยที่ 3 เป็นผู้
ขับรถยนต์คันดังกล่าวในขณะเกิดเหตุ ตามคำเบิกความของ ค. ดังกล่าวไม่ได้ความว่า
ระหว่างจำเลยที่ 2 และที่ 3 มีความสัมพันธ์กันดังที่โจทก์บรรยายฟ้องแต่อย่างใด ส่วน
พยานโจทก์ปากอื่นก็มิได้เบิกความถึงเรื่องนี้ จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 3 เป็นลูกจ้างหรือ
ตัวแทนของจำเลยที่ 2 และได้กระทำการ แม่โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ 2 ไปแล้ว ก็เป็น
เพียงโจทก์ไม่ประสงค์เรียกค่าเสียหายจากจำเลยที่ 2 เท่านั้น แต่โจทก์ก็ต้องนำสืบทั้งหมด
ได้ความดังกล่าวตามฟ้องด้วยว่าจำเลยที่ 2 เป็นนายจ้างของจำเลยที่ 3 เพราะจำเลยที่ 1
ต้องรับผิดต่อโจทก์ เมื่อจำเลยที่ 2 ต้องรับผิดร่วมกับจำเลยที่ 3 เมื่อโจทก์นำสืบไม่สม
ฟ้องจึงไม่อาจชนะคดีได้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ในการ

ทำละเมิดของจำเลยที่ 3 จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้รับประกันภัยย่อมไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ด้วย การที่ศาลชั้นต้นพิพากษา ให้จำเลยที่ 1 รับผิดต่อโจทก์ตามเอกสารแนบท้าย กรมธรรม์ประกันภัยซึ่งมีข้อความระบุให้ จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดในกรณีที่ผู้ขับขี่มิใช่ผู้เอาประกันภัยเพียงแต่ได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัยโดยโจทก์มิได้ฟ้องเช่นนั้น เป็นการพิพากษานอกคำฟ้องนอกประเด็น จึงต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7269/2547

เอกสารท้ายฟ้องถือเป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้อง แม้คำฟ้องของโจทก์จะระบุเพียงว่า จำเลยค้างค่าน้ำประปาเป็นเงิน 660 บาท และค่าโทรศัพท์เป็นเงิน 1,100 บาท แต่ในตารางการคำนวณอัตราดอกเบี้ยและทุนทรัพย์เอกสารท้ายฟ้องระบุว่า ค่าน้ำประปารวมถึงค่ารักษามาตร และค่าโทรศัพท์รวมถึงค่ารักษาคุ้มครองในตั้งนั้นที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยชำระค่ารักษามาตรวัดนำประปาระบุและค่ารักษาคุ้มครองโทรศัพท์ภายใต้เงื่อนไขเป็นการพิพากษานอกฟ้องนอกประเด็น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7064/2547

สัญญาประกันภัยค้ำจุนตาม ป.พ.พ. มาตรา 887 กำหนดให้ผู้รับประกันภัยจะต้องรับผิดต่อเมื่อเป็นวินาศภัยซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบดังนั้นจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็น ผู้รับประกันภัยจะใช้ค่าสินไหมทดแทนก็ต่อเมื่อ ฉ. ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบ อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของบทบัญญัติตั้งกล่าว การที่โจทก์กล่าวในฟ้องว่า จำเลยที่ 2 เป็นผู้รับประกันภัยค้ำจุนรถยนต์หมายเลขทะเบียน 9 จ - กรุงเทพมหานคร ขอให้ร่วมรับผิดในผลละเมิดที่จำเลยที่ 1 ขับรถคันที่จำเลยที่ 2 รับประกันภัยโดยประมาณนรรถยนต์คันที่โจทก์รับประกันภัยไว้เสียหาย แต่โจทก์หาได้บรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าใครเป็นผู้เอาประกันภัยรถยนต์คันที่จำเลยที่ 2 เป็นผู้รับประกันภัยและมิได้บรรยายฟ้องให้ปรากฏว่า จำเลยที่ 1 ผู้ขับรถยนต์คันนี้มีนิติสัมพันธ์อย่างไรกับ ฉ. ผู้เอาประกันภัยซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องร่วมรับผิดในผลแห่งละเมิดของจำเลยที่ 1 ด้วย คำฟ้องของโจทก์จึงขาดสาระสำคัญอันเป็นประเด็นแห่งคดีที่จะทำให้จำเลยที่ 2 ต้องรับผิด ศาลมีพิพากษาให้โจทก์ชนะคดีจำเลยที่ 2 โดยไม่อ่าศัยคำฟ้องได้ไม่ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาเห็นสมควรหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5047/2547

จำเลยที่ 2 ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ โดยอ้างว่าพนักงานเดินหมายไม่ได้นำหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปส่งให้แก่จำเลยที่ 2 ณ ภูมิลำเนาที่ถูกต้องของจำเลยที่ 2 ตามที่โจทก์ระบุมาในคำฟ้อง อันเป็นการไม่ปฏิบัติตาม พ.ว.พ. มาตรา 173 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 74 (2) ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรณีที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง พ.ว.พ. ในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมในเรื่องการส่งคำคู่ความหรือเอกสาร อื่นๆ และมาตรา 27 นั้นให้ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้เพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนี้ เสียทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งแก้ไขหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นอย่างโดยย่างหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควรได้ คำร้องของจำเลยที่ 2 จึงไม่อยู่ในบังคับของ พ.ว.พ. มาตรา 208 (ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่ยื่นฟ้องคดีนี้) แม้จำเลยที่ 2 จะมิได้กล่าวโดยละเอียดชัดแจ้งซึ่งข้อคดค้านคำตัดสินข้าดของศาลฎีกไม่ทำให้เป็นคำร้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ศาลอ่านคำพิพากษาแล้ว จำเลยที่ 2 ได้แต่งทนายความเข้ามาในคดีและทนายจำเลยที่ 2 ยื่นคำแฉลงขอคัดหรือถ่ายเอกสารต่างๆ ในสำนวนคดี เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2542 แสดงว่าจำเลยที่ 2 ได้ทราบข้อความหรือพฤติกรรมอันเป็นมูลแห่งข้ออ้างในเรื่องผิดระเบียบเช่นว่านี้อย่างช้าในวันดังกล่าวแล้ว แต่จำเลยที่ 2 เพิ่งยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบในวันที่ 27 พฤษภาคม 2547 จึงล่วงเลยกำหนดเวลาแปดวันนับแต่วันที่คุ้มครองฟ้ายนั้นทราบข้อความหรือพฤติกรรมอันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้นตาม พ.ว.พ. มาตรา 27 วรรคสอง แล้ว จำเลยที่ 2 จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องปัญหาข้อนี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้แม่ไม่มีคู่ความฝ่ายโดยกขึ้นอ้างตาม พ.ว.พ. มาตรา 142 (5)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4556/2547

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสี่ส่งมอบรถยนต์พิพาทคืนแก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ร่วมกันใช้รั่วราคารถยนต์พิพาท จำเลยทั้งสี่ให้การว่า รถยนต์พิพาทสูญหายไป เห็นว่าจำเลยทั้งสี่ไม่อาจคืนรถยนต์พิพาทแก่โจทก์ ซึ่งหากจำเลยทั้งสี่ต้องชำระราคารถยนต์พิพาทให้โจทก์ จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้เอาประกันภัยรถยนต์คันดังกล่าวไว้กับจำเลยร่วมและจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ในฐานะผู้ค้ำประกันที่จะต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 ชดใช้รั่วราคารถยนต์

พิพากษาให้โจทก์ ย่อมมีสิทธิไม่เป็นไปได้ตามที่โจทก์กล่าว เนื่องจากความต้องการของโจทก์ที่ต้องการให้ศาลมีคำพิพากษาในคดีนี้ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ในวันที่กำหนดมา จึงเป็นไปได้ตามที่โจทก์กล่าวไว้ ดังนั้น ศาลมีคำพิพากษาในคดีนี้ได้ ตามที่โจทก์กล่าวไว้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 269/2547

คำพิพากษาศาลมีภัย ซึ่งยกฟ้องจำเลยที่ 2 ในข้อหาขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กาย ได้รับอันตรายสาหัส และถึงแก่ความตาย มีประเด็นตรงกับประเด็นในคดีนี้ที่ว่า จำเลยที่ 2 ขับรถด้วยความประมาทเลินเล่อปราศจากความระมัดระวังตามที่โจทก์ที่ 1 พองหรือไม่ เมื่อโจทก์ที่ 1 และจำเลยที่ 2 เป็นคู่ความในคดีดังกล่าว จึงต้องผูกพันตามคำพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวคดีนี้เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาในการพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาจึงต้องฟังว่าจำเลยที่ 1 มิได้ขับรถด้วยความประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายได้รับอันตรายสาหัสและได้รับอันตรายแก่กายตามฟ้อง เมื่อจำเลยที่ 2 มิได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ที่ 1 จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนายจ้างของจำเลยที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าเสื่อมใหม่ทดแทนตามที่โจทก์ที่ 1 ฟ้องด้วย

การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้จำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 ชดใช้เงินแก่โจทก์ที่ 3 ที่ 8 ที่ 17 ที่ 56 และที่ 63 เกินกว่าจำนวนที่ปรากฏในคำขอท้ายฟ้องโจทก์แต่ละคนดังกล่าวนั้น เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จะไม่มีค่าความฝ่ายในยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม พ.ร.บ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 247 โดยให้จำเลยที่ 3 ถึงที่ 6 ชดใช้เงินเป็นจำนวนตามคำขอของโจทก์แต่ละคนดังกล่าว พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันทำละเมิดเป็นต้นไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7511/2546

โจทก์ฟ้องว่า ที่ดินพิพาทดิมเป็นของ ช. และ ช. ได้ยกให้บุตร ต่อมารجوซื้อที่ดินพิพาทจากบุตรของ ช. และเข้าครอบครองทำประโยชน์ตลอดมา แต่เมื่อ ช. ถึงแก่ความตาย จำเลยซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกกลับจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทดิมเป็นของจำเลย จึงขอให้บังคับจำเลยไปจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทดิมให้โจทก์มีคำขอดังกล่าว เท่ากับเป็นการเรียกร้องสิทธิที่ดินพิพาทจากจำเลยมาเป็นของโจทก์ ดังนั้น การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทดิมยื่นมำให้หนี้ติกรรมการโอนของจำเลยไม่มีผลตามกฎหมาย ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยมีการจดทะเบียนโอนกันมาก่อน ผลกระทบจึงมีให้มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท คำพิพากษาของศาลล่างทั้งสองดังกล่าวจึงอยู่ภายใต้ขอบเขตคำขอของโจทก์ มิได้เกินคำขอแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6955/2546

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของจำเลยที่ 2 ทำการผ่าตัดดวงตาทั้งสองข้างของโจทก์ด้วยความประมาทเลินเล่อ มิได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอตามวิสัยและพฤติกรรมสำหรับบุคคลผู้มีวิชาชีพเป็นแพทย์ผู้ทำการผ่าตัดดวงตาซึ่งเป็นอวัยวะที่ละเอียดอ่อนและมีความสำคัญยิ่ง เป็นเหตุให้ดวงตาทั้งสองข้างของโจทก์เสื่อมสภาพมองเห็นແยื่ล่งกว่าเดิมเป็นอย่างมากและมีอาการปวดศีรษะตลอดเวลาจนไม่สามารถประกอบกิจการงานได้ตามปกติขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์นั้น เป็นค่าฟ้องที่แสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาของโจทก์และคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้นแล้ว แม้โจทก์มิได้บรรยายในคำฟ้องว่าจำเลยที่ 1 ได้ผ่าตัดและรักษาโดยประมาทเลินเล่ออย่างไร ก็หากทำให้คำฟ้องของโจทก์เคลื่อนคลุ่มไม่พระเป็นรายละเอียดที่โจทก์นำสืบได้ในชั้นพิจารณา

คดีนี้ศาลอันนั้นวินิจฉัยซึ่งขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายอันทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่องตาม ป.ว.พ. มาตรา 24 การที่โจทก์อุทธรณ์และจำเลยที่ 2 ฎีกាត่อมานั้นจึงเป็นการอุทธรณ์และฎีกามาตาม ป.ว.พ. มาตรา 227 ต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียงชั้นละ 200 บาท ตามตาราง 1 ข้อ (2) (ข) ท้าย ป.ว.พ. มิใช่เสียตามทุนทรัพย์ แต่โจทก์เสียค่าขึ้นศาลอุทธรณ์มาอย่างคดีมีทุนทรัพย์ แม้โจทก์มิได้ฎีกាផร้อมกับนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยว

ด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม พ.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และมาตรา 247

คำพิพากษาฎีกานี้ 6607/2546

จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยและ พ. เจ้ามรดกได้ร่วมกันซื้อที่ดินจาก ช. โดยอกเงินกันคนละครึ่ง ที่ดินจึงเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยครึ่งหนึ่ง ส่วนอีกครึ่งหนึ่งจำเลยได้ครอบครองโดยมีเจตนาดีถือเพื่อตนตั้งแต่ปี 2522 จนได้กรรมสิทธิ์ตาม พ.พ.พ. มาตรา 1382 แสดงว่าจำเลยฟ้องเรียกที่ดินพิพากท์เป็นของตนในฐานะเจ้าของร่วมครึ่งหนึ่งและครอบครองปรปักษ์อีกครึ่งหนึ่ง ถึงแม้คำขอท้ายฟ้องแย้งจำเลยจะขอให้พิพากษาว่าที่ดินพิพากท์เป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยโดยการครอบครองปรปักษ์ ก็มีความหมายว่าที่ดินพิพากท์เป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยครึ่งหนึ่งและอีกครึ่งหนึ่งจำเลยครอบครองปรปักษ์ ประกอบกับโจทก์สามารถนำสืบต่อสู้คดีได้ ฟ้องแย้งของจำเลยได้แสดงโดยแจ้งชัดชี้สภากแพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาตาม พ.ว.พ. มาตรา 172 วรรคสอง แล้ว ฟ้องแย้งของจำเลยจึงไม่เคลื่อนบคลุม

การที่ศาลกำหนดประเด็นข้อพิพากษา ที่ดินพิพากท์เป็นกรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์หรือไม่นั้น ย่อมเป็นที่เข้าใจว่าการครอบครองของจำเลยหากมิได้ครอบครองแทน พ. จำเลยก็ต้องครอบครองที่ดินพิพากทอย่างเป็นเจ้าของโดยสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ แต่การจะวินิจฉัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพื่อนำไปสู่ประเด็นข้อพิพากทดังกล่าว ศาลจำต้องพึงพยานหลักฐานของทั้งสองฝ่ายให้แนEZดเสียก่อนว่าที่ดินพิพากท์เป็นของจำเลยหรือ พ. การที่ศาลพึงว่าจำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมกับ พ. จึงหาใช่เป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็นไม่เมื่อ พ. ได้ที่ดินพิพากมาในระหว่างที่อยู่กินชันสามีภริยากับจำเลยโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน จึงเป็นทรัพย์สินที่ทำมาหากได้ด้วยกันโดยจะเป็นผู้ชำระบ่าที่ดินพิพากก็หาใช่สาระสำคัญไม่ ที่ดินพิพากย่อมเป็นกรรมสิทธิ์ร่วมกันของจำเลยและ พ. ในฐานะเป็นหุ้นส่วนกัน เมื่อปรากฏว่าจำเลยกับ พ. ยังมิได้แบ่งแยกการครอบครองเป็นส่วนสัด แม้จำเลยจะครอบครองที่ดินพิพากมานานเท่าใด ย่อมเป็นการครอบครองแทนเจ้าของร่วมคนอื่น ไม่ใช่การครอบครองปรปักษ์ตาม พ.พ. มาตรา 1382 จำเลยจึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพากท์ส่วนของ พ.

คำพิพากษาฎีกាដี่ 6530/2546

โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 5 กันยายน และ 10 ตุลาคม 2539 จำเลย สั่งซื้ออุปกรณ์ไฟฟ้าจากโจทก์ และเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2540 จำเลยให้โจทก์ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้า โดยระบุเงินค่าสินค้าและบริการ กำหนดชำระเงินค่าสินค้า และบริการ และจำเลยชำระค่าสินค้าและค่าบริการหรือไม่ เพียงใด ในการที่จำเลยสั่งซื้อ และให้โจทก์ดำเนินการตรวจสอบดังกล่าว แต่ละครั้งด้วย ทั้งแบบสำเนาใบสั่งซื้อของ จำเลยและใบแจ้งหนี้ของโจทก์มาพร้อมกับฟ้อง ซึ่งมีรายการสินค้าและการดำเนินการที่ จำเลยสามารถตรวจสอบได้ จำเลยอ้างว่าเอกสารที่โจทก์อ้างมาท้ายคำฟ้องเป็น ภาษาต่างประเทศไม่มีคำแปลเป็นภาษาไทย เป็นทำนองว่าจำเลยไม่รู้ภาษาต่างประเทศ ก็ตาม แต่เอกสารที่ทำขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศนั้น คู่ความส่งต่อศาล ได้โดยไม่ จำเป็นต้องทำคำแปลเป็นภาษาไทยยื่นต่อศาล นอกจากศาลสั่งให้ทำคำแปลตาม ป.ว.พ. มาตรา 46 วรรคสาม คำฟ้องของโจทก์ได้แสดงโดยแจ้งชัดชี้สภานแพ่งข้อหาของโจทก์ และคำขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้นตาม ป.ว.พ. มาตรา 172 วรรคสองแล้ว ฟ้องโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม

คำพิพากษาศาลมฎีกาที่ 6255/2546

โจทก์บรรยายฟ้องอ้างว่าโจทก์ทำสัญญาขายที่ดินให้แก่จำเลยที่ 1 โดยประสงค์จะ ทำสัญญารื้อขายต่อไป แต่จำเลยทั้งสองหลอกลวงโจทก์ให้ทำสัญญาจำนวน โจทก์ไม่ได้ รับเงินตามสัญญาจำนวนและไม่มีเจตนาทำนิติกรรมจำนวนขอให้เพิกถอนสัญญาจำนวน จำเลยทั้งสองให้การว่าสัญญาจำนวนของกระทำโดยชอบและสุจริต ไม่มีเหตุเพิกถอนตามค่า คุ่ค่าความดังกล่าว จึงไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่าการทำสัญญาจำนวนเป็นนิติกรรมอำนาจ หรือไม่ ทั้งปัญหาว่าสัญญาจำนวนเป็นนิติกรรมอำนาจหรือไม่ มิใช่ปัญหาอันเกี่ยวด้วย ความสงบเรียบร้อย การที่ศาลล่างทั้งสองหยิบยกปัญหาว่าสัญญาจำนวนเป็นนิติกรรมอำนาจ ขึนวินิจฉัย จึงเป็นการวินิจฉัยนอกฟ้องนอกประเด็น ต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง

ปัญหาว่าศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยนอกฟ้องนอกประเด็นข้อพิพาทหรือไม่ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยที่ 2 จะมิได้ยกขึ้นกล่าวในชั้นอุทธรณ์ จำเลยที่ 2 ก็สามารถยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ ตาม ป.ว.พ. มาตรา 249 วรรคสอง

ตามคำคู่ความมีประเด็นเพียงว่า โจทก์มีเจตนาทำนิติกรรมจำนำองเพื่อประกันเงินกู้ และโจทก์ได้รับเงินตามสัญญาภัยหรือไม่ แต่ศาลอันดับหนึดประเด็นข้อพิพาทว่าสัญญาจำนำองที่ดินเป็นโมฆะ เพราะโจทก์กระทำโดยถูกจำเลยทั้งสองร่วมกันใช้กลั่นอ่อนลหื่อไม่นั้น จึงไม่ถูกต้อง ซึ่งปัญหาตามประเด็นที่ถูกต้องศาลล่างทั้งสองยังมิได้วินิจฉัย แต่เนื่องจากดีมีพยานหลักฐานเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยโดยไม่ต้องย้อนสำนวน

โจทก์ประสงค์ทำนิติกรรมจะขายที่ดินโดยไม่มีเจตนาทำนิติกรรมจำนำองที่ดินแก่จำเลยที่ 2 ดังนั้น การทำสัญญาจำนำองของโจทก์จึงเป็นการกระทำไปโดยสำคัญผิดในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญของนิติกรรม สัญญาจำนำองจึงตกเป็นโมฆะ ตามป.พ.พ. มาตรา 156 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 5739/2546

แม้ปัญหารื่องอำนาจฟ้องจะเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนซึ่งเป็นข้อยกเว้นให้ศาลมีข้อพิจารณาด้วยเช่นเดียวกัน แต่ข้อเท็จจริงที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายนั้น จะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบ เมื่อโจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยทั้งสามออกจากที่ดินและบ้านพิพาทของโจทก์ จำเลยทั้งสามไม่ได้ให้การต่อสู้ว่าโจทก์ไม่ได้บอกกล่าวให้จำเลยทั้งสามออกจากที่ดินและบ้านพิพาทก่อนนำคดีมาฟ้อง คดีจึงไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่าโจทก์บอกกล่าวให้จำเลยทั้งสามออกจากที่ดินและบ้านพิพาทก่อนฟ้องหรือไม่ แม้โจทก์จะนำสืบว่าบิดาโจทก์ได้บอกกล่าวแก่จำเลยทั้งสามมาก่อนแล้ว ก็เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดจากพยานนอกประเด็นข้อพิพาท ไม่เกี่ยวกับที่คู่ความจะต้องนำสืบและเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 87 ศาลจะรับฟังมาวินิจฉัยข้อกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ ฉะนั้น การที่จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ว่าโจทก์ไม่ได้บอกกล่าวให้จำเลยทั้งสามออกจากที่ดินและบ้านพิพาทก่อนฟ้อง และศาลอุทธรณ์ภาค 9 รับวินิจฉัย

อุทธรณ์ในปัญหาดังกล่าวมาจึงเป็นการไม่ชอบ และถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล่างทั้งสอง จึงต้องห้ามให้ฎีกาตาม พ.ว.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 4962/2546

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ 1 เช่าซื้อรถยนต์ไปจากโจทก์โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกันแล้วผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อติดต่อกันเกินกว่า 2 งวด โจทก์จึงยื่นคดีที่เช่าซื้อคืน ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระค่าเสียหาย จำเลยทั้งสองให้การเพียงว่า ความรับผิดของจำเลยทั้งสองมีไม่ถึงจำนวนที่โจทก์เรียกร้อง คดีจึงมีประเด็นข้อพิพาทเพียงว่า โจทก์มีสิทธิเรียกค่าเสียหายจากการที่จำเลยที่ 1 ผิดสัญญาเพียงใด การที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยข้อเท็จจริงว่า โจทก์จำเลยต่างสมควรจะเลิกสัญญา โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกค่าขาดราคา จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นและปัญหานี้มิใช่ปัญหาเกี่ยวกับด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่ศาลอุทธรณ์จะยกขึ้นอ้างได้แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ส่วนนี้จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาฎีกาที่ 4335/2546

ย. กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยได้มอบอำนาจให้ ส. หัวหน้ากองอำนวยการให้ทำการแทนจำเลยในการรับ บรรจุ แต่งตั้ง และเลิกจ้างพนักงานของจำเลยแต่เพียงผู้เดียว ก. แม้จะเป็นกรรมการของจำเลยแต่เมื่อเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลย และ ก. ไม่มีอำนาจเลิกจ้างพนักงานของจำเลย ก. จึงมิใช่นายจ้างตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานฯ มาตรา 5 ที่จะมีอำนาจเลิกจ้างโจทก์ได้และไม่ปรากฏว่าจำเลยได้เชิดก. ให้เลิกจ้างโจทก์แทนจำเลย จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยเลิกจ้างโจทก์

จำเลยมีหนังสือเลิกจ้างโจทก์วันที่ 17 กันยายน 2544 แต่โจทก์ฟ้องคดีนี้วันที่ 14 กันยายน 2544 ก่อนที่จำเลยจะเลิกจ้างโจทก์ ขณะที่โจทก์ฟ้องคดีนี้จำเลยจึงยังมิได้โต้แย้งสิทธิโจทก์เกี่ยวกับสิทธิได้รับค่าชดเชยและสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าอันเกิดจากการเลิกจ้าง โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องตาม พ.ว.พ. มาตรา 55 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงานฯ มาตรา 31 เรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนแม้คู่ความจะมิได้ยกขึ้นอุทธรณ์ ศาลฎีกา

หมายบยกขึ้นพิจารณาได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 246, 142(5) ประกอบ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงานฯ มาตรา 31

คำพิพากษาฎีกาที่ 4011/2546

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองเป็นสามีภริยากัน เป็นเจ้าของร้านร่วมกัน ประกอบกิจการขายของชำและจำเลยทั้งสองร่วมกันสั่งซื้อสินค้าจากโจทก์ ดังนี้ สภาพแห่งข้อหาตามคำฟ้องของโจทก์เกี่ยวกับความรับผิดของจำเลยที่ 2 จึงมีว่าจำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ในการสั่งซื้อสินค้าไปจากโจทก์อันเป็นความผิดตามสัญญาซื้อขายประการหนึ่ง และจำเลยที่ 2 ต้องรับผิดในหนี้ค่าสินค้ากับจำเลยที่ 1 เพราะเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งสามีภริยาทำด้วยกันตาม ป.พ.พ. มาตรา 1490 (3) อีกประการหนึ่งเท่านั้น ไม่มีข้อหาร่วมกับรายนี้เป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยา เพราะเป็นหนี้เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควรแก่อัตภาพตาม ป.พ.พ. มาตรา 1490 (1) แต่อย่างใด เมื่อศาลมั่นใจได้ พังข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 2 ร่วมด้วยในการสั่งซื้อสินค้าจากโจทก์หรือร่วมด้วยในการประกอบกิจการของร้าน ศาลมั่นใจว่าจำเลยที่ 2 การที่ศาลมั่นใจว่าจำเลยที่ 1 สั่งซื้อสินค้าจากโจทก์เพื่อใช้ในกิจการค้าขายของร้านซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในครอบครัวของจำเลยทั้งสองเพื่อนำรายได้มามาใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตลอดถึงการรักษาพยาบาลด้วย อันเป็นหนี้ร่วมระหว่างจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นสามีภริยากันตาม ป.พ.พ. มาตรา 1490 (1) แล้วพิพากษาให้จำเลยที่ 2 ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ 1 และศาลอุทธรณ์พิพากษายืนนั้น จึงเป็นกรณีที่ศาลมีอำนาจพิพากษาในเรื่องนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง อันเป็นการต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้แม้จำเลยที่ 2 จะมิได้ยกขึ้นฎีกา

คำพิพากษาฎีกាដี่ 3625/2546

โจทก์เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญมิได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตาม ป.พ.พ. และไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้โจทก์เป็นนิติบุคคล โจทก์จึงมิใช่บุคคลธรรมดารหรือนิติบุคคลและไม่อาจเข้าเป็นคู่ความในคดีได้ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นเรื่องอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยจะมิได้ฎีกานา ศาลฎีกาถูกขึ้นวินิจฉัยเองได้

คำพิพากษาฎีกាដี่ 3624/2546

โจทก์จำเลยได้เข้าทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพร้อมอาคารพาณิชย์ แม่ในสัญญาจะไม่ปรากฏข้อความตามคำโฆษณา แต่เมื่อแผนผังแนบท้ายสัญญาซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาแสดงถึงการรับรองของจำเลยที่จะดำเนินการก่อสร้างอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตามที่จำเลยได้บรรยายไว้ในคำโฆษณาประกาศขายหาซื้อเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงที่ตั้งหมายเลขอุทธรณ์ของอาคารพาณิชย์ที่เสนอขายเท่านั้นไม่ ถือได้ว่าการขายอาคารพาณิชย์เป็นการขายตามพรบ. มาตรา 503 เมื่อจำเลยก่อสร้างแต่เฉพาะอาคารพาณิชย์โดยไม่สร้างอาคารชุดศูนย์การค้า สวนหย่อมและสนามเด็กเล่นให้เต็มตามโครงการ ย่อมทำให้ทำเลที่ตั้งของอาคารพาณิชย์ที่สร้างขึ้นแตกต่างไปเป็นคนละอย่างกับที่ได้ประกาศโฆษณาและระบุไว้ในแผนผังแนบท้ายสัญญา อันถือได้ว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา โจทก์ซึ่งมีหน้าที่ต้องชำระเงินค่าซื้อที่ดินและอาคารพาณิชย์ก็ไม่จำต้องชำระเงินค่าซื้อที่เหลือต่อไปตาม ป.พ.พ. มาตรา 369 และยังมีสิทธิเลิกสัญญات่อจำเลยได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 387 เมื่อโจทก์มีหนังสือขอบอกล้างนิติกรรมไปยังจำเลยอันถือว่าได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาโดยชอบแล้ว คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้ออกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตาม ป.พ.พ. มาตรา 391 จำเลยจึงต้องคืนเงินที่ได้รับไว้จำนวน 1,422,500 บาท แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย

ตามคำฟ้องโจทก์แสดงข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาไว้แจ้งชัดว่าจากจำเลยจะทำกล้อนลโจทก์เป็นเหตุให้โจทก์เข้าทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพร้อมอาคารพาณิชย์กับจำเลยแล้ว จำเลยยังผิดสัญญาไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องตามสัญญาและโจทก์ได้บอกเลิกสัญญาแล้ว หาใช่โจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องอันเกิดแต่การกลับคืนสู่ฐานะเดิมเนื่องจากการบอกล้างไม่มีผลกระทบแต่ประการเดียวไม่ ซึ่งสิทธิเรียกร้องให้คืนเงินมัดจำและค่างวดอัน

สืบเนื่องมาจากการเลิกสัญญา กฎหมายมิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้โดยเฉพาะจึงต้องใช้อายุความ 10 ปีตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/30

ตามคำฟ้องและคำให้การปรากฏข้อหาและข้อต่อสู้แจ้งชัดว่าโจทก์และจำเลยต่างโต้เถียงกันว่าอีกฝ่ายหนึ่งผิดสัญญา การที่ศาลอุทธรณ์ยกประเด็นเรื่องจำเลยผิดสัญญาขึ้นวินิจฉัย จึงไม่เป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น

คำพิพากษาฎีกาที่ 3622/2546

โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์และเทศบาลนครกรุงเทพทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในศาล ต่อมาเมื่อประการคดนะปฏิวัติฉบับที่ 316 กำหนดให้เทศบาลนครกรุงเทพโอนงานจัดสรรที่ดินและปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมให้แก่การเดชะแห่งชาติจำเลย จำเลยจึงรับโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาประนีประนอมความกับโจทก์ดังที่โจทก์อ้าง จึงมีประเด็นข้อพิพาทดำเนินการฟ้องและคำให้การว่าจำเลยทำสัญญาประนีประนอมความกับโจทก์หรือไม่ ที่ศาลมัชั่นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยผิดสัญญาประนีประนอมความหรือไม่ จึงไม่ถูกต้องและมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.ว.พ. มาตรา 142 และ 183 ปัญหาว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลมัชั่นต้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่มีผลกระทำถึงความยุติธรรมของประชาชนไม่เฉพาะแต่คู่ความเท่านั้น จึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลอุทธรณ์มีอำนาจหยburyกปัญหาดังขึ้นวินิจฉัยและพิพากษาไปตามประเด็นที่ถูกต้องได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 3431/2546

โจทก์จำเลยเป็นหุ้นส่วนประกอบกิจการบังกะโลให้เช่า โจทก์ลงทุนด้วยสิทธิการเช่าที่ดิน จำเลยลงทุนเป็นวัสดุก่อสร้าง ออกร่ำแวงก่อสร้างบังกะโลเป็นผู้ดำเนินกิจการ จำเลยผิดสัญญาหุ้นส่วนโดยไม่จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายงบกำไรขาดทุน ไม่แบ่งปันผลกำไรให้แก่โจทก์ ถือได้ว่าเป็นการประพฤติผิดสัญญาหุ้นส่วนในสาระสำคัญ เป็นเหตุที่จะเลิกห้างหุ้นส่วนและชำระบัญชีได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1057 (1) มาตรา 1061 และมาตรา 1062 การที่โจทก์ฟ้องเรียกเอาส่วนแบ่งกำไรหรือขอแบ่งกันนัยทรัพย์สินอันมีลักษณะคืนทุนโดยที่ยังมิได้ชำระบัญชีหรือตกลงได้จัดการทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนด้วยวิธีอื่นระหว่างผู้เป็นหุ้นส่วนด้วยกัน จึงเป็นกรณีที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ.

ดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ปัญหาข้อนี้เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยแม้จำเลยมิได้ให้การต่อสู้และไม่มีฝ่ายใดฎีกานะปัญหาข้อนี้ตาม พ.พ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และมาตรา 247

คำสั่งคาร้องศาลฎีกាដี 3071/2546

คำพิพากษาศาลฎีกานี้เป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านให้คู่ความฟังจะเพิ่มเติมแก้ไขมิได้ เว้นแต่กรณีมีข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย และคำแต่งการณ์ประกอบอุทธรณ์ที่ จำเลยที่ 4 ยื่นไว้ไม่ใช่คำฟ้องอุทธรณ์ไม่ก่อให้เกิดประเด็นข้อพิพาทในชั้นอนุทธรณ์ ทั้งข้อที่จำเลยที่ 4 อ้างในคำแต่งการณ์ก็เป็นเรื่องของการรับฟังพยานหลักฐานว่าโจทก์ได้มอบอำนาจให้ ม. ฟ้องคดีแทนจริงหรือไม่ อันเป็นเรื่องของการรับฟังข้อเท็จจริงเพื่อนำไปสู่การวินิจฉัยข้อกฎหมายในเรื่องอำนาจฟ้อง ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงไม่ใช่ข้อกฎหมายอันเกี่ยว ด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัย คำพิพากษาของศาลฎีกานี้จึงวินิจฉัยครบถ้วนตามประเด็นในชั้นอนุทธรณ์แล้ว มิได้มีข้อผิดพลาดหรือ ผิดหลง จำเลยที่ 4 จึงมิอาจขอให้เพิ่มเติมแก้ไขได้

คำพิพากษาฎีกាដี 2654/2546

โจทก์เป็นธนาคารพาณิชย์มีศิทธิคิดดอกเบี้ยจากลูกค้าในอัตราสูงสุดตามประกาศ ธนาคารแห่งประเทศไทย และ พ.ร.บ. ธนาคารพาณิชย์ฯ มาตรา 14 ขณะจำเลยทั้งสองทำสัญญาภัยมีเงินและสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีมีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยให้ ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติเกี่ยวกับดอกเบี้ยและส่วนลดให้สินเชื่อโจทก์จึงมีคำสั่งและ ประกาศอัตราดอกเบี้ยขึ้นต่อสำหรับลูกค้ารายใหญ่และรายย่อยซึ่งโดยอัตราดอกเบี้ย สินเชื่อสำหรับลูกค้ารายย่อยซึ่งดีทั้งประเภทเบิกเงินเกินบัญชีและเงินกู้แบบระยะเวลา อัตราร้อยละ 14.75 ต่อปี การที่โจทก์คิดดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นลูกค้าราย ย่อยซึ่งดีในอัตราร้อยละ 19 ต่อปี จึงเกินกว่าอัตราตามคำสั่งและประกาศของโจทก์เป็น การปฏิบัติฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ฯ มาตรา 14 อันเป็นการต้องห้าม ตาม พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ มาตรา 3 (ก) การกำหนดอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 19 ต่อปี จึงตกเป็นโมฆะ แม้ตามความจริงโจทก์คิดดอกเบี้ยไม่ถึงอัตราร้อยละ 19 ต่อปี ก็ไม่อาจทำให้ข้อตกลงเรื่องอัตราดอกเบี้ยที่ตกเป็นโมฆะภายเป็นข้อตกลงที่

ชอบด้วยกฎหมายไปได้ เมื่อข้อกำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็นโมฆะแล้ว เท่ากับสัญญา กู้ยืมเงินและสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์จึงไม่มี สิทธิเรียกให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรับผิดชำระดอกเบี้ยตามสัญญาเดิมได้อีก แต่เนื่องจาก เป็นหนี้เงินโจทก์ยังมีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดอัตราอยละ 7.5 ต่อปี ตาม พ.พ. มาตรา 224 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาฎีกាដที่ 2560/2546

การสร้างโรงพยาบาลรุก紧เข้าไปในที่ดินของบุคคลอื่นโดยสุจริตหรือไม่นั้นต้องดูจาก ขณะที่ก่อสร้างว่าผู้ก่อสร้างรู้หรือไม่ว่าที่ดินตรงนั้นเป็นของบุคคลอื่นถ้ารู้ก็ถือว่าก่อสร้าง โดยไม่สุจริต แต่ถ้าในขณะที่ก่อสร้างไม่รู้ว่าที่ดินตรงนั้นเป็นของบุคคลอื่น เข้าใจว่าเป็น ที่ดินของตนจึงสร้างโรงพยาบาลไป ครั้นภายหลังจึงรู้ความจริงก็ถือว่าเป็นการก่อสร้างรุก紧 โดยสุจริต เมื่อข้อเท็จจริงพังได้ว่าขณะจำเลยก่อสร้างโรงพยาบาลรุก紧เข้าไปในที่ดินของ โจทก์นั้น ทั้งโจทก์และจำเลยต่างก็ไม่รู้ว่าโรงพยาบาลดังกล่าวรุก紧เข้าไปในที่ดินของโจทก์ ต่างฝ่ายเพียงมาทราบในภายหลังแม้ว่าจำเลยไม่ได้รังวัดสอบเขตก่อนที่จะก่อสร้าง แต่ ขณะจำเลยก่อสร้างโจทก์รู้เห็นมิได้ตั้งแต่ต่อไปนี้ กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าจำเลย กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันจะเป็นการทำโดยไม่สุจริตได้ ต้องพังว่า จำเลยก่อสร้างโรงพยาบาลรุก紧เข้าไปในที่ดินของโจทก์โดยสุจริต แต่เมื่อโจทก์มิได้มีคำ ขอให้จำเลยชดใช้ค่าใช้ที่ดิน ศาลจึงพิพากษาให้จำเลยชำระเงินเป็นค่าชดใช้ที่ดินแก่ โจทก์ไม่ได้ เพราะจะเกินไปกว่าที่ปรากฏในคำฟ้องตาม พ.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาฎีกាដที่ 1887/2546

แม้ตามคำฟ้องโจทก์จะระบุทางพิพากษาเป็นทางสาธารณประโยชน์ ขอให้จำเลย เปิดทางสาธารณประโยชน์กิตาม แต่โจทก์ได้บรรยายข้อเท็จจริงกล่าวอ้างถึงสิทธิของ โจทก์ที่จะผ่านเข้าออกทางพิพากษาในลักษณะที่เป็นทางภาระจ่าย omnimoda แล้ว เมื่อได้ ความว่าทางพิพากษาเป็นทางภาระจ่าย omnimoda ศาลมีอำนาจพิพากษาว่าทางพิพากษาเป็นทาง ภาระจ่าย omnimoda ข้อเท็จจริงที่ได้ความได้ หาเป็นการพิพากษานอกฟ้องนอกประเด็นไม่

คำพิพากษาฎีกាដี่ 1719/2546

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึดซึ่งตีราคางวด 20,155 บาทอันถือเป็นทุนทรัพย์คดีนี้ ศาลชั้นต้นพิพากษายกคำร้องขอ ผู้ร้องอุทธรณ์ แม้คดีมีทุนทรัพย์ที่พิพากันในชั้นอนุทธรณ์ไม่เกิน 50,000 บาท แต่ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีในศาลอันดังนั้น รับรองว่ามีเหตุสมควรอุทธรณ์ข้อเท็จจริงได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตาม ป.ว.พ. มาตรา 224 วรรคหนึ่งที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 วินิจฉัยว่าคดีของผู้ร้องต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง ไม่รับวินิจฉัยและพิพากษายกอุทธรณ์ผู้ร้องนั้นเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง ป.ว.พ. ว่าด้วยคำพิพากษาและคำสั่ง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีก้า ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้ ตามมาตรา 142 (5), 243 (1) ประกอบด้วยมาตรา 246 และ 247

คำพิพากษาฎีกាដี่ 1675/2546

ขณะยื่นฟ้อง คดีมีจำนวนเงินที่ฟ้อง 98,825 บาท ซึ่งไม่เกิน 100,000 บาทตามพระราชบัญญัติธรรมเดิมกำหนดให้ผู้พิพากษาคนเดียวในศาลอันดังนี้เพียงอำนาจพิจารณาแต่ไม่มีอำนาจพิพากษา ต้องให้ผู้พิพากษาอีกอย่างน้อยคนหนึ่งตรวจสอบและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาเป็นองค์คณะด้วย แม้ต่อมาเมืองธรรมนูญศาลอุทธรณ์ตาม พ.ร.บ. ให้ใช้พระราชบัญญัติธรรมฯ ใช้บังคับแทนโดยมาตรา 25 (4) กำหนดให้ผู้พิพากษาคนเดียวในศาลอันดังนี้เป็นองค์คณะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแห่ง ซึ่งจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกิน 300,000 บาทก็ตาม แต่คดีนี้ยังต้องบังคับตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติธรรมเดิมจนกว่าคดีถึงที่สุดตาม พ.ร.บ. ให้ใช้พระราชบัญญัติธรรมฯ มาตรา 5 วรรคสอง เมื่อผู้พิพากษาคนเดียวในศาลอันดังนั้นลงลายมือชื่อในคำพิพากษาจึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบทบัญญัติดังกล่าว ปัญหานี้ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีก้า ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และ มาตรา 247

คำพิพากษาฎีกាដี่ 1397/2546

ที่ดินพิพากท์เป็นที่ดินที่มีสิทธิครอบครอง โจทก์และจำเลยต่างนำชี้ทับกันยังไม่แน่ชัดว่าที่ดินพิพากอยู่ในเขตที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของโจทก์หรือจำเลยดังนั้น การวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นเจ้าของที่ดินพิพากจึงจำต้องวินิจฉัยว่าผู้ใดเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพากเพื่อเป็นเครื่องแสดงหรือบ่งชี้ว่าผู้นั้นเป็นเจ้าของที่ดินพิพาก เพราะผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินแปลงใดนั้นก็ยอมมีสิทธิเข้าครอบครองทำประโยชน์ใน ที่ดินแปลงนั้นได้ การที่ศาลฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยมีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาก ที่ดินพิพากจึงเป็นของจำเลยแล้ว พิพากขาดดิ่ไปตามที่พิจารณาได้ความ จึงมิใช่เป็นการพิพากษานอกประเด็น

คำพิพากษาฎีกាដี่ 1048/2546

ตามคำให้การ คำร้องแก้ไขคำให้การและฟ้องแย้งของจำเลยมีข้อความเพียงว่า จำเลยมีหน้าที่ต้องนำเงินค่าหลักทรัพย์ที่สั่งซื้อไปชำระแก่โจทก์ภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ติดต่อสั่งซื้อ เมื่อครบกำหนดแล้วหากจำเลยยังไม่นำเงินไปชำระหนี้แก่โจทก์ โจทก์ต้องนำหลักทรัพย์นั้นออกขายในเวลาอันสมควรเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ค้างสั่งซื้อ หลักทรัพย์ และหากเงินที่ได้จากการขายหลักทรัพย์ไม่พอชำระหนี้โจทก์ต้องแจ้งจำเลยให้ชำระเงินส่วนต่างให้เสร็จสิ้น จำเลยไม่ได้ปฏิเสธว่าการที่โจทก์นำหลักทรัพย์บริษัทเงินทุน พ. ออกรายเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2535 และวันที่ 1 เมษายน 2536 เป็นการขายที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและที่ว่าต้องขายในเวลาอันสมควรก็ไม่ปรากฏว่าหมายถึงเวลาใดและเพรະเหตุใด จึงเป็นคำให้การที่ไม่ชัดแจ้งตาม ป.ว.พ. มาตรา 177 วรรคสอง ไม่มีประเด็นข้อพิพากษาเรื่องการขายหลักทรัพย์ของโจทก์ชอบหรือไม่

แม้จะเบียบตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้สมาชิกถือปฏิบัติในการเป็นตัวแทนหรือนายหน้าที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยเงินสดมีผลว่า เมื่อจำเลยไม่ชำระค่าสั่งซื้อหลักทรัพย์แก่โจทก์ภายใน 3 วันทำการ โจทก์ต้องขายหลักทรัพย์ของจำเลยในวันทำการถัดไปก็ตาม แต่ปัญหาว่าจะเบียบดังกล่าวกำหนดไว้อย่างไรเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งจำเลยมิได้ให้การต่อสู้และศาลมิได้กำหนดเป็นประเด็นข้อพิพากษาไว้ การที่จะเบียบจะกำหนดไว้ เช่นนั้นหรือไม่ จึงเป็นข้อเท็จจริงนอกประเด็นไม่เกี่ยวกับที่คุ้มครองต้องนำสืบหรือมีกฎหมายบังคับให้ต้องแสดง ศาลจึงรับฟังข้อเท็จจริง

ดังกล่าวมาวินิจฉัยเป็นข้อกฎหมายตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) "ไม่ได้ เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ต้องห้ามตามมาตรา 87 ที่ศาลอุทธรณ์ยกปัญหาว่าโจทก์บังคับขายหลักทรัพย์โดยไม่ชอบขึ้นวินิจฉัย จึงเป็นการวินิจฉัยนอกเหนือประเด็นข้อพิพาท ทั้งเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอันดับต้น ต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 และมาตรา 225 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 7032/2545

ตามหนังสือให้ความยินยอมในการทำสัญญาประกันภัยของจำเลยทั้งสองจำเลยที่ 1 ยอมให้ธนาคารโจทก์ดำเนินการทำสัญญาประกันภัยหลักทรัพย์ที่เป็นประกันหนี้แทนจำเลยที่ 1 ซึ่งในการทำสัญญารือต่ออายุกรมธรรม์ประกันภัยจำเลยที่ 1 ตกลงเป็นผู้ชำระค่าเบี้ยประกันภัยโดยให้โจทก์เป็นผู้ชำระแทน และหักบัญชีกระแสรายวันของจำเลยที่ 1 หรือเรียกเก็บจากจำเลยทั้งสอง ฉะนั้น การที่โจทก์ฟ้องเรียกเงินค่าเบี้ยประกันภัยที่ออกทดลองไปก่อน จึงเป็นการที่ตัวแทนเรียกເອາເນີນที่ได้ทดลองจ่ายไปชดใช้จากการ ซึ่งไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้ ต้องอายุความ 10 ปีตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/30

สัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ 2 ทำกับโจทก์ระบุว่า จำเลยที่ 2 ยอมเข้าค้ำประกัน การชำระหนี้ตามสัญญาภัยเบิกเงินเกินบัญชีของจำเลยที่ 1 จำนวน 400,000 บาท และสัญญาจำนวนที่ดินของจำเลยที่ 2 ก็ระบุว่า จำเลยที่ 2 ตกลงจำนวนที่ดินเป็นประกัน 400,000 บาท จำเลยที่ 2 จึงมีความรับผิดตามสัญญาค้ำประกันและสัญญาจำนวนในต้นเงิน 400,000 บาท การที่ศาลล่างทั้งสองให้จำเลยที่ 2 ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ 1 ในต้นเงิน 441,718.25 บาท จึงเป็นการพิพากษาให้จำเลยที่ 2 รับผิดมากกว่าที่จะต้องรับผิดตามกฎหมาย บัญหานี้เป็นบัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คุ่ความมิได้ภัย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6039/2545

โจทก์บรรยายคำฟ้องว่า จำเลยที่ 1 ผิดสัญญาเพรະเหตุไม่สามารถจัดหาสถาบันการเงินมารับจดทะเบียนจำนวนซุดได้ ส่วนจำเลยที่ 1 ให้การว่า ข้อตกลงในสัญญาจะซื้อขายห้องชุดเรื่องการขอภัยเงินจากสถาบันการเงิน เป็นเรื่องที่จำเลยที่ 1 อำนวยความสะดวกและเป็นผู้ประสานงานระหว่างโจทก์กับสถาบันการเงินเท่านั้น สถาบันการเงินจะอนุมัติให้โจทก์ภัยเงินหรือไม่ต้องเป็นไปตามระเบียบและเงื่อนไขของสถาบันการเงินนั้น ๆ ดังนี้ตามคำฟ้องและคำให้การจึงมีประเด็นข้อพิพาทเพียงว่า จำเลยที่ 1 ผิดสัญญาจะซื้อขายห้องชุดเพรະเหตุไม่จัดสถาบันการเงินให้โจทก์ภัยมาชำระให้แก่จำเลยที่ 1 ในวงเงินสุดท้ายหรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยโดยถึงประเด็นที่ว่า จำเลยที่ 1 จะมีสิทธิ์บอกเลิกสัญญาและรับเงินที่โจทก์ชำระทั้งหมดได้นั้น จำเลยที่ 1 จะต้องมีหนังสือแจ้งกำหนดเวลาให้โจทก์ชำระหนี้ในอีกกว่า 7 วัน และการที่โจทก์บอกเลิกสัญญาและหลังจากโจทก์ฟ้องคดีนี้แล้ว จำเลยที่ 1 นำห้องชุดพิพาทไปประมูลขาย ถือว่าโจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงเลิกสัญญาจะซื้อขายห้องชุดโดยบริယาย จำเลยที่ 1 ต้องให้โจทก์กลับสูญเสียเดิมและต้องคืนเงินที่จำเลยที่ 1 รับไว้แก่โจทก์ คำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นดังกล่าวถือว่าเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นที่โจทก์บรรยายฟ้องไม่ชอบตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ถือได้ว่าไม่มีประเด็นที่ว่ากล่าวมาแล้วใน ศาลชั้นต้น แม้ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยแล้วพิพากษายืนก็ตาม ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยเพรະต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5993/2545

ป.ว.พ.มาตรา 208 วรคหนึ่ง (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะจำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาใหม่อันเป็นเวลา ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมป.ว.พ. (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2543 ใช้บังคับ แบ่งการขอพิจารณาใหม่เป็น ส่องกรณี กรณีแรกเป็นเรื่องขอพิจารณาใหม่ในกรณีปกติ ให้ยื่นคำขอต่อศาลภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ได้ส่ง คำบังคับตามคำพิพากษา กรณีที่ส่องเป็นเรื่องขอพิจารณาใหม่ในกรณีมีพฤติกรรมนักกหเหนือไม่อาจบังคับได้ ให้ยื่นคำขอ

ให้พิจารณาใหม่ได้ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่พฤติกรรมนั้นได้สิ้นสุดลง
จำเลยทราบฟ้องโจทก์แล้วตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 อันเป็นวันที่เจ้าพนักงานบังคับ

คดีไปทำการยึดทรัพย์จำเลย แต่จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาใหม่ในวันที่ 31 กรกฏาคม 2541 จึงล่วงพ้นกำหนดสิบห้าวันไปแล้ว ทั้งในการนี้ปกติและกรณีที่อ้างว่ามีพฤติการณ์นอกเหนือไม่อาจบังคับได้ คำขอให้พิจารณาใหม่ของจำเลยจึงไม่ชอบด้วย ป.ว.พ. มาตรา 208 วรรคหนึ่ง (เดิม)

ปัญหาว่าคำขอให้พิจารณาใหม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกา มีอำนาจอนุญาตยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.ว.พ.มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และ มาตรา 247

คำพิพากษาฎีกาที่ 5857/2545

แม่โจทก์จะบรรยายฟ้องว่า ที่ดินของโจทก์ที่จำเลยรุกล้ำนั้นคิดเป็นเนื้อที่ 1 ไร่เศษ แต่โจทก์ขอคิดเพียง 1 ไร่ เพื่อจะนำมารคำนวณเป็นทุนทรัพย์ แต่เมื่อทำแผนที่พิพากษาแล้ว ปรากฏว่าที่ดินของโจทก์ที่ถูกจำเลยรุกล้ำมีเนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 73 ตารางวา ก็ตาม จำนวนเนื้อที่ดินพิพากษาตามฟ้องก็เป็นเพียงแต่การกะประมาณไว้เท่านั้น เมื่อเจ้าพนักงานไปรังวัดทำแผนที่พิพากษา ฝ่ายโจทก์และฝ่ายจำเลยนำชี้ว่าที่พิพากษาอยู่ในเส้นสีม่วงและรับรองว่าแผนที่พิพากษาถูกต้อง จึงต้องถือว่าที่ดินที่พิพากษากันคือที่ดินที่อยู่ภายในเส้นสีม่วง การที่ศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยนำรังวัดรุกล้ำที่ดินของโจทก์เนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 73 ตารางวา จึงไม่เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าหรือออกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง

คำพิพากษาฎีกาที่ 5560/2545

โจทก์ฟ้องอ้างว่าพินัยกรรมของผู้ตายเป็นโมฆะเนื่องจากพยานในพินัยกรรมลงลายมือชื่อด้วยไม้เห็นผู้ตายพิมพ์ลายนิ้วมือต่อหน้าโดยโจทก์มิได้ปฏิเสธความถูกต้องของลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ตายตลอดจนลายมือชื่อของพยานในพินัยกรรม ตามคำฟ้อง จึงไม่มีประเด็นว่าลายมือชื่อของพยานในพินัยกรรมบางคนเป็นลายมือชื่อปลอมหรือไม่ การที่โจทก์นำสืบว่าลายมือชื่อของพยานสองในสามคนในพินัยกรรม เป็นลายมือชื่อปลอมย่อมเป็นการนำสืบนอกประเด็นตามคำฟ้องรับฟังไม่ได้ ที่ศาลมีวินิจฉัยปัญหาที่ว่า ลายมือชื่อพยานปลอมหรือไม่ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นตามคำฟ้องอันเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาฎีกที่ 4936/2545

ปัญหารื่องอัตราดอกเบี้ยขัดต่อกฎหมายหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้มิได้มีคุณความฝ่ายโดยขึ้นว่ากล่าวกันมาแล้วในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ภาค 4 ก็มีอำนาจยกข้อกฎหมายดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม พ.ร.บ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246

สัญญาภัยระบุว่า ผู้กู้ยอมเสียดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ในอัตราสูงสุดตามประกาศของธนาคารโจทก์ แต่ตามประกาศกำหนดดอกเบี้ยของโจทก์ในขณะทำสัญญายืมกำหนดอัตราดอกเบี้ยเรียกเก็บจากลูกค้ารายย่อยประเภทเงินกู้แบบมีระยะเวลาอ่อนยาว 14.50 ต่อปี ไม่มีข้อความตอนใดในประกาศดังกล่าวที่กำหนดให้โจทก์เรียกดอกเบี้ยได้ถึงร้อยละ 19 ต่อปี ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยที่ระบุในสัญญายืมจึงสูงกว่าที่โจทก์มีสิทธิจะเรียกเก็บได้ตามกฎหมาย และขัดต่อ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราฯ มาตรา 3 (ก) ข้อกำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 19 ต่อปี ในสัญญายืมจึงตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษาฎีกที่ 4309/2545

โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 2 ให้ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ 1 ในฐานะนายจ้างของจำเลยที่ 1 โดยมิได้ฟ้องให้จำเลยที่ 2 รับผิดในผลแห่งละเมิดของ ค. ซึ่งเป็นลูกจ้างอีกคนหนึ่ง ของจำเลยที่ 2 ดังนี้ เมื่อจำเลยที่ 1 ไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ เพราะจำเลยที่ 1 มิได้เป็นผู้กระทำละเมิดเสียแล้ว ก็ไม่มีหนี้ที่จะให้จำเลยที่ 2 ในฐานะนายจ้างของจำเลยที่ 1 ร่วมรับผิดต่อโจทก์ได้อีกต่อไป การที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ 1 แต่พิพากษาให้จำเลยที่ 2 รับผิดต่อโจทก์โดยอ้างว่าต้องรับผิดในผลแห่งละเมิดที่ ค. ซึ่งเป็นลูกจ้างและกระทำละเมิดในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 จึงเป็นการพิพากษานอกฟ้อง

คำพิพากษาฎีกที่ 2963/2545

โจทก์ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพร้อมอาคารจากจำเลย แต่จำเลยมิได้ก่อสร้างอาคารให้แล้วเสร็จตามสัญญา โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยปฏิบัติตามสัญญากายใน 30 วัน หากพ้นกำหนดถือเป็นการบอกเลิกสัญญา เมื่อจำเลยเห็นว่าระยะเวลาดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติตามสัญญาได้ จำเลยชอบที่จะขอขยายระยะเวลาการก่อสร้างอาคารจากโจทก์ แต่ก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยกระทำการเช่นนั้น ดังนั้นมีอัตราดอกเบี้ย

ดังกล่าวจำเลยยังไม่สามารถส่งมอบอาคารให้โจทก์ได้ สัญญาระหว่างโจทก์และจำเลยจึงเลิกกัน คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำต้องให้ออกฝ่ายหนึ่งกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตาม พ.พ. มาตรา 391

การที่ศาลจะพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเกินกว่าที่ปรากฏในคำฟ้อง หรือสูงกว่าที่โจทก์มีสิทธิได้รับตามกฎหมายนั้น ต้องเป็นกรณีที่ศาลใช้ดุลพินิจโดยคำนึงถึงเหตุสมควรและความสุจริตในการสู้ความหรือการดำเนินคดีตามป.ว.พ. มาตรา 142 (6) เมื่อโจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินดาวน์และเงินค่างวดคืนโจทก์พร้อมดอกเบี้ยในอัตรา้อยละ 7.5 ต่อปี แต่ศาลอุทธรณ์กำหนดให้ในอัตรา้อยละ 15 ต่อปี โดยไม่มีข้ออภัยนัยว่าจำเลยไม่สุจริตในการสู้ความหรือในการดำเนินคดีอย่างไร จึงไม่มีเหตุที่จะพิพากษาให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเกินกว่าที่ปรากฏในคำฟ้องได้ เป็นการต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาฎีกាដ้วย 2715/2545

แม้เจ้าหนี้บุริมสิทธิมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้เอาเงินจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้มาชำระหนี้ตนก่อนเจ้าหนี้สามัญ และมีสิทธิยื่นคำร้องให้ตนเข้าเหลี่ยมเงินดังกล่าวในฐานะเจ้าหนี้สามัญได้อีกตาม ป.ว.พ. มาตรา 289 และ 290 แต่ทั้งสองกรณีนี้เป็นการใช้สิทธิคนละมาตรา คนละเรื่อง และคนละประเดิมกันเมื่อได้ความว่าหนี้ค่าภาระธุรกิจเฉพาะที่จำเลยที่ 1 ค้างชำระแก่ผู้ร้องเป็นเพียงหนี้สามัญมิใช่หนี้บุริมสิทธิ จะนั้น การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เอาเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินของจำเลยที่ 1 มาชำระหนี้ตนก่อนนั้น ศาลจะสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องเข้าเหลี่ยมเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินดังกล่าวแทนการอนุญาตให้ผู้ร้องได้รับชำระหนี้ก่อนโจทก์ฯได้ไม่ เพราะเป็นการพิจารณาสั่งนอกฟ้องนอกประเดิมในคดี

คำพิพากษาฎีกាដ้วย 2596/2545

คำขอท้ายฟ้องของโจทก์มีว่า ให้จำเลยส่งมอบต้นฉบับ น.ส.3 และจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิเฉพาะส่วนของโจทก์ เนื้อที่ 3 ไร่ 1 งาน 81 ตารางวา คืนแก่โจทก์กับขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนการให้ที่ดินจำนวน 1 ไร่ กลับคืนเป็นของโจทก์คำขอท้ายฟ้องดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โจทก์ประสงค์จะขอให้ศาลบังคับจำเลยให้คืนที่ดินตาม น.ส.3

เนื้อที่ 4 ไร่ 1 งาน 81 ตารางวา แก่โจทก์ทั้งแบลงเพียงแต่เหตุแห่งการเพิกถอนต่างกัน เท่านั้น ดังนั้นการที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยส่งมอบต้นฉบับ น.ส.3 และโอนที่ดินทั้งแบลงคืนแก่โจทก์ จึงไม่เกินคำขอ

เมื่อศาลมีคำชี้แจงข้อเท็จจริงว่า จำเลยประพฤติในรคุณต่อโจทก์ศาลชั้นต้นก็ พิพากษาให้เพิกถอนการให้ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 531 แต่ คดีนี้ปรากฏว่า โจทก์มิได้ยกที่ดินให้จำเลยทั้งแบลง คดีจึงยังมีประเด็นว่า โจทก์ยกที่ดิน ให้จำเลยเนื้อที่เท่าใดซึ่งศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยแต่ได้พิพากษาให้เพิกถอน การโอน ที่ดินทั้งแบลง คำพิพากษาศาลชั้นต้นจึงมิได้ตัดสินตามข้อหาทุกข้อตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ศาลอุทธรณ์มีอำนาจที่จะยกคำ พิพากษาศาลชั้นต้นแล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลชั้นต้นให้พิพากษาใหม่ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 243(1) อำนาจที่จะย้อนสำนวนไปให้ ศาลชั้นต้น พิพากษาใหม่นี้เป็นดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ หากศาลอุทธรณ์เห็นว่าข้อเท็จจริง และ พยานหลักฐานในสำนวนเพียงพอที่จะวินิจฉัยคดีได้ ศาลอุทธรณ์ก็สามารถวินิจฉัย คดีได้ โดยไม่ต้องย้อนสำนวน

คำพิพากษาฎีกាដ้วยที่ 2213/2545

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองข้อหาร่วมค่าสิทธิและส่วนต่างของค่าธรรมเนียม จากรายอดขายและค่าสิทธิขั้นต่ำตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิช่วงในเครื่องหมายการค้า PUMA คดีจึงไม่มีประเด็นข้อพิพาทเรื่องการคืนทรัพย์อันเกิดจากโมฆะกรรมตาม ป. พ.พ. มาตรา 172 วรรคสอง ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กล่างนิจฉัยว่าจำเลยต้องจ่ายค่าใช้สิทธิแก่โจทก์ตามควรในลักษณะใดนั้น จึงเป็นการ พิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง อันเป็นการฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศฯ มาตรา 26 ประกอบด้วย ป.ว.พ. มาตรา 142 คำพิพากษาในส่วนนี้จึงไม่ชอบ

คำพิพากษาฎีกាដี่ 1423/2545

แม่พิมพ์ที่จำเลยมอบให้โจทก์ผลิตสินค้ามีสภาพชำรุดบกพร่องจำเลยยินยอมให้โจทก์นำซ่างมาซ่อมได้เสียค่าซ่อมเป็นเงิน 103,000 บาท จำเลยชำระค่าซ่อมให้โจทก์แล้ว 87,500 บาท ค้างชำระอีก 15,500 บาท ซึ่งโจทก์ได้บรรยายฟ้องไว้ แต่โจทก์เรียกร้องเงินในส่วนนี้เพียง 15,000 บาท ฉะนั้น ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำเลยชำระค่าซ่อมแม่พิมพ์ที่ค้างเป็นเงิน 15,500 บาท จึงเกินค่าขอต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 และเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกางใจใช้อ่านใจตามมาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และ 247 หยินยกขึ้นวินิจฉัยแก้ไขเสียให้ถูกต้อง

คำพิพากษาศาลมูลฎีกาที่ 500 - 501/2545

ตามคำให้การจำเลยสำนวนแรกกับคำฟ้องของจำเลยซึ่งเป็นโจทก์สำนวนหลังต่างก็อ้างเพียงว่าการที่อาคารสถานที่เช่าถูกเพลิงไหม้ทำให้คนไม่ไปใช้บริการในอาคารดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นที่ติดตั้งป้ายโฆษณาอีกต่อไปสัญญาเช่าที่จำเลยผู้เช่าทำกับโจทก์ผู้ให้เช่าจึงสิ้นสุดลงทันทีตามข้อตกลงในสัญญานาเช่า ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ยกข้อต่อสู้ไว้ในคำให้การสำนวนแรก หรือบรรยายไว้ในคำฟ้องสำนวนหลังตอนได้เล่ายังว่าการที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ทำให้ระบบจีดนำดับเพลิงจีดใส่ป้ายโฆษณาของจำเลยเสียหายจำนวน 54 ป้าย จากป้ายที่มีอยู่ทั้งหมด 82 ป้าย ดังนี้การที่ศาลอันต้นฟังข้อเท็จจริงดังกล่าวมาแล้วพิพากษาให้โจทก์ชำระเงินแก่จำเลย จึงเป็นการนอกเหนือไปจากประเด็นข้อพิพาท เป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็น ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณาตาม พ.ว.พ. มาตรา 131(2), 141 และ 142 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลมูลฎีกาที่ 9614/2544

การที่โจทก์จำเลยซึ่งเคยอยู่กินกันจนสามีภริยาตกลงฝ่ากเงินไว้ในธนาคารเพื่อการศึกษาของบุตรเป็นการทำสัญญาเพื่อประโยชน์ของบุคคลภายนอก ตาม พ.พ.พ. มาตรา 374 วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นมารดาโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองทั้งเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของบุตรได้มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยไปลงลายมือชื่อร่วมถอนเงินจากบัญชีเงินฝากดังกล่าวก่อนฟ้องคดีนี้แล้ว จึงถือได้ว่าบุตรได้แสดง

เจตนาแก่จำเลยในฐานะลูกหนี้ว่าจะถือเอาเงินฝากตามสัญญาอันเป็นข้อตกลงระหว่างโจทก์จำเลยแล้ว ตามป.พ.พ. มาตรา 374 วรรคสอง ดังนั้น เงินในบัญชีเงินฝากจึงตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุตรก่อนโจทก์ฟ้องคดีนี้ จำเลยหาได้มีกรรมสิทธิ์ในเงินฝากดังกล่าวไม่

โจทก์เป็นคู่สัญญากับจำเลย เมื่อจำเลยประพฤติผิดสัญญากล่าวคือจำเลยไม่ยอมไปลงลงลายมือชื่อถอนเงินฝากในบัญชีธนาคารให้แก่บุตร แม้จะเป็นการฟ้องคดีภายหลังจากที่บุตรได้แสดงเจตนาว่าจะถือเอาประโยชน์จากข้อสัญญานั้นก็ตาม โจทก์ในฐานะคู่สัญญากับจำเลยเป็นส่วนตัวจึงมีอำนาจฟ้องให้จำเลยปฏิบัติตามสัญญาได้

โจทก์บรรยายฟ้องมาชัดแจ้งว่า จำเลยไม่ยอมลงลายมือชื่อถอนเงินฝากจากบัญชีธนาคารร่วมกับโจทก์ ทั้งก่อนฟ้องคดีโจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยไปธนาคารเพื่อถอนเงินให้แก่บุตรหรือยินยอมให้โจทก์จัดการได้เพียงผู้เดียว แม้โจทก์จะมีคำขอท้ายฟ้องโดยขอให้ถอนชื่อจำเลยออกจากบัญชีเงินฝากก็ตาม แต่คงมีผลเท่ากับว่าเป็นการขอให้จำเลยร่วมลงลายมือชื่อกับโจทก์ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารให้แก่บุตรตามที่โจทก์บรรยายในคำฟ้องนั้นเอง หากใช้เป็นการพิพากษาเกินไปว่าหรือจากที่ปรากฏในคำฟ้องไม่ ตามป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8278/2544

ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทไว้เพียงข้อเดียวว่า โจทก์หรือจำเลยเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทด้านทิศใต้ เนื้อที่ 2 ไร่ 1 งาน ถ้าคู่ความไม่เห็นด้วย ชอบที่จะคัดค้านการกำหนดประเด็นข้อพิพาทของศาลได้ ตาม ป.ว.พ. มาตรา 183 วรรคสามเมื่อโจทก์และจำเลยมิได้โต้แย้งหรือคัดค้านประเด็นข้อพิพาทที่ศาลมีกำหนด จึงต้องถือว่าคดีมีประเด็นข้อพิพาทตามที่ศาลมีกำหนดไว้เพียงข้อเดียวดังกล่าวการที่ศาลมีกำหนดทั้งสองพิพากษาให้ขับไล่จำเลยและ บริหารอสังหาริมทรัพย์ที่ดินพิพาททั้งแปลง และให้ใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นข้อพิพาทไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา

คำพิพากษาฎีกាដี่ 8093/2544

ป.ว.พ. มาตรา 142 กำหนดห้ามมิให้ศาลพิพากษารือทำคำสั่งให้สิ่งใดๆ เกินไป กว่าหรือออกจากที่ปรากฏในคำฟ้องและมีข้อยกเว้น 6 กรณีโดยเฉพาะมาตรา 142 (6) กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับดอกเบี้ยไว้ แม้คดีนี้โจทก์จะเรียกดอกเบี้ยเพียงอัตราอ้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงคำให้การของจำเลย การต่อสู้ คดีมีการขอเลื่อนคดีหลายครั้ง โดยอ้างเหตุว่าจะไปเจรจาตกลงกับโจทก์ จำเลยก็ไม่ได้ ดำเนินการตามอ้าง พฤติการณ์ส่อไปในทางไม่มีเหตุสมควรและไม่สุจริตในการสู้ความ การที่ศาลชั้นต้นกำหนดให้จำเลยชำระดอกเบี้ยอัตราอ้อยละ 15 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง ชอบด้วยบัญญัติมาตราดังกล่าว จึงไม่เกินคำขอและเป็นอัตราที่เหมาะสมแก่บุคคลดีแล้ว

คำพิพากษาฎีกាដี่ 1922/2544

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ 2 เป็นเจ้าของเรือที่รับขนสินค้าของโจทก์ และจำเลยที่ 2 ผิดสัญญารับขนสินค้าดังกล่าวต่อโจทก์ ไม่ได้ฟ้องว่าจำเลยที่ 2 ต้องรับผิดตามสัญญา รับขนในฐานะเป็นตัวแทนผู้ทำสัญญา_rับขนสินค้ากับโจทก์แทนตัวการซึ่งอยู่ต่างประเทศ และมีภูมิลำเนาในต่างประเทศ อันจะต้องรับผิดแต่สำพันธุ์ลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 824 การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กลางพิพากษาให้จำเลยที่ 2 รับผิดต่อโจทก์ตามมาตรา 824 จึงเป็นการพิพากษาเกินไป กว่าหรือออกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142

คำพิพากษาฎีกាដี่ 1413/2544

ศาลชั้นตั้งปัญหาว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ เป็นประเด็นข้อพิพาทไว้ด้วย แต่เนื่องจากศาลมีนิจัยว่าโจทก์นำสืบไม่ได้ว่านั้งสือรับสภาพหนี้ที่โจทก์นำมาฟ้องมีมูลหนี้ที่ชอบด้วยกฎหมายพิพากษายกฟ้อง จึงไม่ได้มีนิจัยว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ การที่โจทก์อุทธรณ์และศาลอุทธรณ์เห็นว่าศาลมีนิจัยนอกประเด็น เพราะมิได้ตั้งประเด็นเกี่ยวกับมูลหนี้เดิมไว้ด้วย และเมื่อปรากฏว่าคู่ความได้นำ

พยานหลักฐานเข้าสืบจนสิ้นกระแสความแล้ว ศาลอุทธรณ์จึงมีอำนาจวินิจฉัยประเด็นเรื่องอายุความที่ศาลชั้นต้นยังมิได้วินิจฉัยได้ โดยไม่ต้องย้อนสำเนาไปให้พิจารณาและพิพากษาใหม่

คำพิพากษากฎีกาที่ 998/2544

เดิมทางพิพาทร่วมอยู่ในที่ดินแปลงใหญ่ของ ก. และ ก. แบ่งให้บุตรแยกครอบครองเป็นส่วนสัด บุคคลทั่วไปได้ใช้ทางพิพาทเดินออกสู่ทางสาธารณะเป็นเวลาก่อนกว่า 10 ปี โดยไม่มีการห่วงห้ามทางดังกล่าวจึงเป็นทางสาธารณะโดยปริยาย อันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตาม พ.พ.พ. มาตรา 1304 (2) โดยไม่จำต้องมีการจดทะเบียนยกให้เป็นทางสาธารณะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

โจทก์เพียงแต่ขอให้บังคับจำเลยรื้อร็อกอนกริตที่รุกล้ำออกจากทางสาธารณะและทำให้ทางอยู่ในสภาพเดิมเท่านั้น ไม่ได้มีข้อให้มีระยะถอยร่นจากแนวรั้วนั้น คำพิพากษาศาลม่างทั้งสองที่พิพากษาว่า โดยให้มีระยะถอยร่นจากแนวรั้วดังกล่าวเป็นระยะ 75 เซนติเมตร ให้เสมอ กับแนวชายคาหน้าบ้านที่ปลูกอยู่ติดกับร็อกอนกริตของจำเลย จึงเป็นการพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง ไม่ชอบด้วย พ.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคุณความผิดใดๆ ก็ตาม ศาลงฎีกานี้มีผลบังคับใช้ได้ทันที

คำพิพากษาศาลงฎีกาที่ 7908/2543

ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาพยานหลักฐานของศาลว่า ได้ปฏิบัติเป็นไปตามบทบัญญัติกฎหมายหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลอุทธรณ์มีอำนาจที่จะหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ แม้จำเลยจะมิได้ยกขึ้นอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246

ตามบัญชีระบุพยานโจทก์ระบุว่า ต้นฉบับเอกสารหมาย จ.9 อยู่ที่ธนาคาร ก. การที่โจทก์ไม่สามารถนำต้นฉบับ มาได้โดยประการอื่น ทั้งจำเลยไม่โต้แย้งคัดค้านว่าต้นฉบับไม่มีหรือสำเนาไม่ถูกต้อง ศาลชั้นต้นจึงรับฟังเอกสารหมาย จ.9 ได้ตาม พ.ว.พ. มาตรา 93 (2)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7617/2543

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ 74,000 บาท และสั่งจ่ายเช็คพิพาทมอบให้โจทก์ไว้เพื่อชำระหนี้กู้ยืม จำเลยให้การว่าจำเลยไม่เคยกู้ยืมเงินจากโจทก์และไม่เคยมอบเช็คให้แก่โจทก์ โจทก์กับจำเลยไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ ตอกันจึงไม่มีมูลหนี้ที่โจทก์จะเรียกให้จำเลยชำระหนี้ตามเช็คพิพาทได้ ตามคำฟ้องและคำให้การมีประเด็นข้อพิพาทเพียงว่า จำเลยสั่งจ่ายเช็คพิพาทให้แก่โจทก์เพื่อชำระหนี้กู้ยืมหรือไม่ ไม่มีประเด็นข้อพิพาทเรื่อง โจทกรับโอนเช็คมาจากผู้อื่นโดยชอบคิดกันฉ้อนลจำเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา 916 ดังนั้น การที่ศาลล่างทั้งสองยกมาตรา 916 มาปรับแล้วนิจฉัยให้จำเลยรับผิดโดยอาศัยบท มาตราดังกล่าวจึงไม่ถูกต้อง เป็นการวินิจฉัยนอกเหนือไปจากคำฟ้องคำให้การ ต้องห้าม ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142

คำพิพากษาฎีกาที่ 7198/2543

คำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมอุทธรณ์ ต้องอยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 229 และมาตรา 23 จึงต้องขอแก้ไขเพิ่มเติม อุทธรณ์โดยภายในระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นอนุญาต

จำเลยขอแก้ไขเพิ่มเติมอุทธรณ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ได้ แม้ศาลมีชั้นต้นจะอนุญาตให้รับเป็นอุทธรณ์เพิ่มเติม ก็เป็นการยื่นอุทธรณ์ที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 229 ประกอบ มาตรา 23 คำสั่งศาลชั้นต้นจึงไม่ชอบ เพราะมิได้ปฏิบัติให้เป็นไป ตามบทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เกี่ยวกับการยื่นคำคู่ความ ซึ่งมุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรม และเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวตัวกับความสงบเรียบร้อย ของ ประชาชน เมื่อความประภูมิแก่ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ ย่อมมีอำนาจยกขึ้นนิจฉัยและ พิพากษาคดีไปได้ตามมาตรา 246 ประกอบมาตรา 142(5)

คำพิพากษาฎีกาที่ 1123/2543

ปัญหาว่าเอกสารใดเป็นตราสารที่ต้องปิดเอกสารแสดงปีให้บริบูรณ์ตามป.รัษฎากร หรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวตัวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้มิมี คู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์เมื่อศาลอุทธรณ์เห็นสมควร ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจหยิบยก

ปัญหาดังกล่าวขึ้นมาวินิจฉัยได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 การที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าหนังสือสัญญาภัยมเงินและหนังสือสัญญาค้ำประกันเป็นเพียงหลักฐานเป็นหนังสือไม่ใช่ตราสารที่ต้องปฏิบัติ AGREEMENT จึงไม่ถือว่าเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น

คำพิพากษาฎีกាដ 7091/2542

คำร้องของผู้ร้องสองเป็นการเข้าเป็นคู่ความตาม ป.ว.พ. มาตรา 57 (1) อันทำให้มีสิทธิสมมุติให้หนึ่งว่าตนได้ฟ้องหรือถูกฟ้องเป็นคดีเรื่องใหม่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 58 (1) และ (3) การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาว่าที่พิพาทเป็นของโจทก์ และมีคำสั่งให้ขับไล่จำเลยแม้ฟ้องโจทก์จะมิได้ฟ้องผู้ร้องสองสอดก็ตาม คำสั่งให้ขับไล่ย่อมใช้บังคับแก่ผู้ร้องสองได้ตาม ป.ว.พ. มาตรา 142 (1) หากใช้เกินคำขอไม่

การที่โจทก์ขอให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการเจตนาของจำเลยและผู้ร้องสองนั้นก็เฉพาะกรณีการทำนิติกรรมสัญญาเท่านั้น ศาลไม่อาจกำหนดให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยในคดีลักษณะเดียวกันได้ ดังนั้น การที่ศาลมีคำสั่งให้ขับไล่จำเลยผู้ร้องสองและบริหารออกจากที่พิพาทและทำที่พิพาทให้อยู่ในสภาพเดิมหากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการเจตนาที่มีอยู่ในส่วนที่ไม่ถูกต้อง

คำพิพากษาฎีกាដ 6882/2542

โจทก์ฟ้องให้จำเลยรับผิดในฐานะที่เป็นนายจ้างของผู้ขับรถยนต์บรรทุก ซึ่งกระทำไปในทางการที่จ้างของจำเลย และในฐานะที่จำเลยเป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองและผู้ใช้ประโยชน์ในรถยนต์บรรทุกคันดังกล่าวที่ทำให้ทรัพย์สิน ของโจทก์เสียหาย และตามคำฟ้องของโจทก์ไม่มีข้อความตอนใดระบุให้จำเลย รับผิดในฐานะเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซึ่งเป็นนายจ้าง ของผู้ขับรถยนต์บรรทุกคันเกิดเหตุ การที่ศาลอุทธรณ์ยกปัญหาดังกล่าว ขึ้นวินิจฉัยให้จำเลยในฐานะผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัดรับผิดต่อโจทก์ จึงเป็นการพิพากษานอกฟ้องหรือเกินไปกว่าที่ปรากฏในคำฟ้อง ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วย มาตรา 246

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2498/2542

จำเลยทั้งสองให้การต่อสู้ว่าที่พิพากเป็นทรัพย์มรดกของบิดาจำเลยทั้งสองซึ่งตกทอดแก่จำเลยทั้งสอง ดังนี้ แม้ศาลอันต้นจะกำหนดประเด็นข้อพิพากว่าโจทก์หมัดสิทธิฟ้อง เอาคืนซึ่งการครอบครองเพระไม่ได้ฟ้องภายใน 1 ปี คดีก็ไม่มีประเด็นเรื่องการแย่งการครอบครองตาม พ.พ.พ. มาตรา 1375 วรรคสองเพระการแย่งการครอบครองนั้น จำเลยทั้งสองต้องยอมรับก่อนว่าที่พิพากเป็นของโจทก์แต่จำเลยทั้งสองแย่งการครอบครองมา เมื่อคดีไม่มีประเด็นข้อพิพากเกี่ยวกับการแย่งการครอบครอง การที่ศาลอันต้นหยินยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัย จึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น ต้องห้ามตาม พ.ว.พ. มาตรา 142 วรรคหนึ่ง เป็นการไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นปัญหาขอกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม พ.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบ 246, 247

คำพิพากษาฎีกาที่ 1135/2542

ตาม พ.ร.บ.กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ.2530 มาตรา 24 กำหนดว่า สิทธิเรียกร้องเงินจากกองทุนไม่อาจถอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี ดังนั้น การที่จำเลยซึ่งเป็นพนักงานของผู้ร้องโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวให้ผู้ร้องจึงตกเป็นโมฆะตาม พ.พ.พ. มาตรา 150 ผู้ร้องจะอ้างการที่เป็นโมฆะขึ้นอ้างต่อผู้ใดไม่ได้ เมื่อการอายัดทรัพย์ เป็นการบังคับคดีอย่างหนึ่งโจทก์จึงไม่อาจอายัดสิทธิเรียกร้องดังกล่าวได้ ผู้ร้องจึงไม่จำต้องปฏิบัติตามคำสั่งอายัดของศาลอันต้น ปัญหานี้เป็นปัญหาที่เกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยแม้คู่ความมิได้ฎีกា ศาลฎีกามีอำนาจหยินยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม พ.ว.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246,247

คำพิพากษาฎีกาที่ 6659/2541

จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ประเด็นข้อพิพากระหว่างโจทก์ กับจำเลยจึงไม่มีว่าจำเลยเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพากหรือไม่ จำเลยจึงไม่มีสิทธิฎีกาว่าจำเลยได้สิทธิครอบครองในที่ดินพิพากเพระเป็นฎีกานะในปัญหาข้อเท็จจริงที่มิได้ให้การไว้ ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249

ผู้ร้องสอดเข้ามาเป็นคู่ความฝ่ายที่สามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57(1) อ้างว่าเป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพากษา เมื่อข้อเท็จจริง ฟังได้ว่าโจทก์ เป็นผู้มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพากษา หาใช่ผู้ร้องสอดแล้ว หากศาลพิพากษาให้โจทก์ ชนะคดีและมีคำสั่ง ให้ขับไล่จำเลย คำสั่งที่ให้ขับไล่นี้ย่อมใช้บังคับแก่ผู้ร้องสอดได้ ตาม มาตรา 142(1)